

CELJSKI tehniki

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

RAZŠIRJENA SEJA OKRAJNEGA KOMITEJA ZK:

LE UTEMELJENA INTEGRACIJA

V soboto dopoldne se je v Celju sestal na razširjeni seji okrajni komite Zveze komunistov. Ker je bila na dnevnem redu razprava o integracijskih procesih v gospodarstvu, so se seje udeležili tudi predstavniki nekaterih delovnih organizacij, na sejo pa je prišel tudi organizacijski sekretar centralnega komiteja Zveze komunistov tovariš Kajtimir Jokopič.

Uvodni referat direktorja zavoda za napredek gospodarstva v Celju — tovariša Fedorja Gradišnika, ki je po-

drobno orisal razvoj in pomen integracijskih procesov v našem gospodarstvu, je dopolnila tudi živahna in

konkretna razprava. Tako so člani okrajnega komiteja Zveze komunistov in gostje ostro kritizirali tiste združitve, ki jih ne narekujejo ekonomski pokazatelji, opozorili pa so tudi na pojave, ko integracijo zavirajo posamezniki — v strahu za svoje osebnostne koristi. Zato so poudarili, da bi morali pri razpravah o integraciji tesneje sodelovati celotni kolektivi, več odgovornosti pa bi morali prevzeti tudi organi samoupravljanja, ki so o poslovnem sodelovanju včasih dokaj enostransko informirani.

Razprava na okrajnem komiteju Zveze komunistov je dodobra ocenila dosežanje integracijske procese v celjskem okraju. O konkretnih primerih pa bodo v naslednjih dneh razpravljali tudi po občinah, kjer bodo razpravo o integraciji pripravili občinski komiteji Zveze komunistov.

NOVI POLITIČNI KADRI V VELENJSKI OBČINI

Pred dnevi je v Velenju 18 slušateljev politične šole uspešno končalo šolanje. Metoda predavanja in sam sistem šolanja se sedaj bistveno razlikuje od prejšnjega — klasičnega, saj so se poslušalci posvetili šestim različnim področjem in so ob koncu predavanj imeli iz vsakega posameznega področja razgovore s predavatelji. Ti razgovori so se kot nadomestilo izpitov pokazali za zelo uspešne in je vodstvo političnega šolstva v Velenju prepričano, da so v tej obliki lažje osvojili znanje in zrelost posameznih poslušalcev. Ob priložnosti podelitve diplom je sekretar občinskega komiteja Ivo Jamnikar v krajšem govoru opozoril diplomante na njihove dolžnosti in naloge, ki jih čakajo v podjetjih in ustanovah.

K. C.

PREDLOG STATUTA VELENJSKE OBČINE RAZDELJEN

Razprava v štirih smereh

Te dni so v velenjski občini razdelili okrog 7.000 izvodov osnutka statuta občinske skupščine, tako da ga je dobila sleherna družina v občini. Včeraj pa so v zvezi z razpravo o statutu imeli prvi sestanek na občinskem odboru SZDL s predsedniki krajevnih aktivov.

Občinski odbor želi in pripravlja razpravo o statutih v štirih smereh. Tako naj bi najprej razpravljali o občinskem statutu samoupravnih organov, potem o delovnih organizacijah, nato o delovnem sodelovanju in na koncu o strokovni organizaciji. Na ta način bo osnutek statuta s pripombami dobil svojo pravo vsebino in bo lahko resnično zrcalo hotenj — dolžnosti in pravice občanov določenega območja.

Da pa bi občani tem lažje razumeli statut, je izvršni odbor občinskega odbora SZDL pripravil instrukcije za občinski aktiv, ki bo tolmačil statut na terenu.

Z javnimi razpravami o statutu bodo predvidoma končali do 25. marca, nakar bo komisija pregledala in ocenila pripombe ter jih vnesla v statut, o katerem bo občinska skupščina sklepala na prihodnji seji (9. aprila!).

-že

Komunalni problemi: 1. mesto

NA PLENUMU SZDL V VELENJSKI KOMUNI

Pred dnevi je plenum občinskega odbora Socialistične zveze v Velenju analiziral zbornice občanov, na katerih so razpravljali in sprejemali občinski družbeni plan in proračun.

Vsekakor so zadnji zbori občanov pokazali, da je interes občanov porasel, saj se je skupno zborov občanov in zborov delovnih kolektivov udeležilo okrog 2.800 ljudi, kar predstavlja 20 odstotkov vseh volilcev velenjske občine. V Velenju so prepričani, da je k temu pripomoglo dejstvo, da so družbeni plan in proračun natisnili v 7.000 izvodih ter ga dostavili sleherni družini.

Zanimivo pa je, da se večina pripomb ni dotikala samega družbenega plana ali proračuna, temveč so bila na prvem mestu predvsem vprašanja ter pripombe glede slabega izvrševanja uslug s strani komunalne službe. Tako bi splošna ocena lahko nakazala, da so zbori občanov v velenjski občini obravnavali v glavnem krajevne probleme, ki so jim vsekakor bližnji in trenutno pomembnejši kot širša politika razvoja občine. V družbeni plan so posegli predvsem na področju šolstva, medtem ko so se proračuna dotaknili predvsem na

ŠE VELIKO NEIZPOLNjenih ŽELJA

MISLI OB PRAZNIKU ŽENSK

Prazniki so priložnost, ko radi govorimo o razveseljivih stvareh. Nič zato, če napravimo enkrat izjemo in ob letošnjem osmem marcu, Dnevu žena, pomislimo na dvoje zaskrbljivih sredstev: na kvalifikacijsko strukturo žena-proizvajalk in na udeležbo žensk v organih delavskega in družbenega upravljanja. Podatki o teh dveh področjih osvetljujejo namreč položaj žena v naši družbi s še posebej zanimivega stališča. Dokazujemo, da se žene kljub temu — da imajo za to vse formalne in zakonite možnosti — še vedno niso povsem enakopravno vključile v družbeno življenje.

Kvalifikacijska struktura žensk v proizvodnji je skorajda žalostna. V delovnih organizacijah različnih področij je še vedno zaposlenih precej nekvalificiranih in polkvalificiranih delavk, odstotek žensk s srednjo, višjo in visokošolsko izobrazbo pa se v množici onih z nižjo kar izgublja. Tudi pri izobraževanju na delovnem mestu prednjačijo moški, ženske pa, ki so se že vključile v proizvodnjo, mnogo redkeje pomislijo na dopolnilno izobrazbo.

Drugi podatek, ki nas opozarja, da položaj žena tudi pri nas še ni dokončno rešen, je udeležba žensk v organih delavskega in družbenega upravljanja. Njihovo sodelovanje v delavskih svetih, občinskih skupščinah, različnih komisijah in drugih organih še zdaleč ni v skladu s številom zaposlenih žensk, še manj pa z deležem, ki ga žena-proizvajalka prispeva k razvoju gospodarstva in družbenih služb.

Pa ponovimo še enkrat, zakaj je tako:

- še vedno je marsikje močno ukoreninjeno mnenje, da so za ženske primerni samo nekateri poklici;
- delovne organizacije mnogo raje štipendirajo moške, češ da so z ženskami kasneje — zavoljo porodov in nege otrok, veliko večji stroški.

Nekateri najnovejši podatki pa so pokazali, da imajo na splošno ženske — tudi če ne odštejemo poročniških dopustov — precej manj bolezenskih izostankov kot moške.

- Tudi sodobno ženo še močno obremenjuje gospodinjsko delo. Vzroki za to so v pomanjkljivi organizaciji sistema različnih servisov in varstvenih ustanov ter v cenah in kvaliteti njihovih uslug.

- zavoljo vsega tega se ženske tudi premalo družbeno uveljavljajo, premalo se seznanjajo s problemi svojega kolektiva in komune, zato na sestankih in zborih večinoma raje molčijo in zato jih tudi v organih, kjer odločajo, ni.

Ti in še mnogi drugi vzroki ženskam onemogočajo povsem uveljaviti tako težko pridobljene pravice. In čeprav čez leto mnogokrat govorimo o tem, čeprav poskušamo v okviru možnosti razbremenjevati ženske njihovih dvojnih dolžnosti, je prav, da ob 8. marcu pregledamo sklepe in zaključke, sprejete med letom.

IVA BURNIK

PRVI STATUTI KOLEKTIVOV VELENJSKE OBČINE

Velenjska občinska skupščina je na eni izmed svojih zadnjih sej obravnavala predloge statotov delovnih organizacij. Tovarne gospodinjne opreme, Rudnika lignita, Komunalno obrtnega centra in Trgovskega podjetja Zarja iz Šoštanjia. Oba skupščinska zbora sta omenjene statutte predloge pretresla in jih priporočila v sprejem delavskim svetom omenjenih delovnih organizacij.

B.

INITIALS IINSVND A

- Z družbenim planom po Šmarškem
- Celjska skupščina — občanom: O kanalizaciji
- Tretji roto stroj v Krškem
- Otroka so mi hoteli ponemčiti
- Kritika »Srečnih zmajev«
- Dvakrat 15 let za uboj z solno kislino
- Spomini udeležencev pohoda Štirinajste
- Preživele priče zločinov v Auschwitzu pripovedujejo

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

- Radovedna malha — za mlade bralee
- Priče obtožujejo (nadaljevanje)
- Problem v središču: Izbira poklicev

CELJE, 6. MAREC 1964

St. 9. Cena 20 Leto XVI.

Glavni urednik TONE MASLO
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska
Casopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-23.
Tekoči račun: 605-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din.
Inozemstvo 2400. V prodaji 20 din.

OD 5. DO 15. MARCA

Okrog 7., 11. in 15. marca padavine s snegom do nižin, hkrati močna ohladitev z burjo. V ostalem suho oz. lepo in postopoma toplejše.

PRIZOR S PREMIERE V CELJSKI GLEDALISKI HIŠI

Prizor s krstne predstave Srečnih zmajev Mihe Remca. — drame, ki jo je v režiji Mirana Herzoga uprizorilo celjsko gledališče.

MARJAN RAVNIKAR

(Nekaj misli, zabeleženih ob razgovoru, ki ga je vodil tovariš Janez Stanovnik o približajoči se konferenci o trgovini in razvoju).

Na 16. zasedanju OZN niso predstavniki dežel hoteli niti slišati o kakšni podobni konferenci. Toda časi se menjajo in z njimi tudi ljudje. Tako se je tudi po Kairu situacija že močno spremenila. Človeku se zdi, kakor da so razvite dežele, odnosno njihovi predstavniki preko noči spregledali in uvideli nevarnost, ki jim preti, če bi še naprej oddajali pomoč in sodelovanje z nerazvitimi. Zaradi tega je tudi bilo vzdušje na 17. zasedanju popolnoma drugačno. Predložena resolucija je bila sprejeta od vseh, celo principi bodoče, to je zasedanje, ki jo čakamo, so bili določeni. Sporno je bilo edino določiti datum. Predstavniki razvitih dežel so namreč želeli predhodno urediti neke medsebojne zadeve v GAT-u. Na prvi seji pripravljenega komiteja, je bilo tudi to rešeno. Sprejet je bil datum in načrt dela in to tisti načrt, ki ga je predložil naš predstavnik tovariš Stanovnik, medtem ko so bili ostali trije odbiti.

Od takrat do danes ni prišlo do nobenih sprememb v dnevnem redu konference. 32 držav v razvoju je dnevni red sprejelo brez kakršnih koli sprememb.

Sestavljenih je 5 komitejev za pravo konference, ki so se do sedaj redno sestajali in prinašali važne zaključke. Predebatirana je cela vrsta alternativnih, praktičnih in političnih vprašanj. Na konferenci bo prisotnih 102 predstavnikov. Vsi pa bodo ali ministri zunanje trgovine, zunanje politike, plana ipd., torej vsi zastopajo svoje vlade, kajti vsi zastopniki bodo obenem tudi člani kabinetov svojih vlad.

Komiteji pa bodo po svoji vsebini razpravljali takole:

1. komite — vprašanja surovin; 2. komite — vprašanja izvoza; 3. komite — vprašanja neblagovne trgovine (turizem ipd.); 4. komite — vprašanja organizacije medsebojnih povezav in 5. komite — vprašanja splošnih ekonomskih problemov.

Ta vprašanja so bila sprejeta za diskusijo konference celo v tistih, ki pred dvema letoma niso hoteli slišati zato (kot n. pr. Velika Britanija). Danes priznajo nujnost ekonomske koeksistence, priznajo pa tudi, da so osnovne razlike v ekonomskem potencialu tako velike, da pravila v tej koeksistenci ne morejo biti za vse enaka. Če bi bila, potem bi nerazviti še nadalje ostali nerazviti. Samo službenega materiala za konferenco je pripravljeno preko 5.000 tipkanih strani da o neslužbenih ne pišemo. Nič čudnega če se je tako skrbno delalo za konferenco, gre za 130 milijard dolarjev, kolikor jih porabi letno svetovna trgovina. Torej ni bila nekak slučajnega, kar se je delalo in se pač mora delati v enem letu, je pa težko in odgovorno delo.

Razpadanje kolonializma je napravilo globoke razpoke v svetovni ekonomiki. Prav zaradi tega iščejo novi boljši sistem, ki bi nastopil na mesto starega, seveda kvalitetno boljšega. Cene surovinam padajo, s tem pa pada tudi cena monopolizma, ki je v kolonijah izgubil surovine. Ta realizem se čuti tudi v mednarodni delitvi dela. Slišijo se parole: »Vsi smo enaki«. Sicer obstaja odpor, toda svet je vržen v strahovito kontradikcijo in so sile, ki se upirajo novemu, nemočne. Milijarda relativno bogatih ljudi ne more več živeti ne da bi se navezala na dve milijardi revnih, ki bi radi od njih kupovali, toda po novih principih. Razvite zemlje vedo, da je za njih sedaj aksiom vsega, iti v policično ekonomiko z vsemi, tudi z nerazvitimi in imeti doma polno zaposlenost, ali pa to odbiti in tvegati ogromno nezaposlenost in z njo seveda tudi vse posledice. Na jasnem smo si, da bivaše kolonije nočejo biti več baza za surovine in s tem graditi še večjo moč tujega kapitala.

Mi v Jugoslaviji smo se resno pripravili za konferenco. Vsi od najnižjih organov, do skupščine. Te priprave in delo, ki je storjeno, zunanji svet zelo ceni in prav zaradi tega vsi skupaj vidimo v tem resnem delu zagotovo uspeha bližajoče se, za ves svet tako važne konference.

Z družbenim planom po šmarski občini

Ze od lanske spomladi ni bilo tako živahno po šmarskih krajih, kot je zdaj. Pred kratkim so se povsod sestajali krajevni politični aktivni, zdaj pa se množično zbirajo občani, da povedo svoje mnenje ob občinskem družbenem planu za letoš. Potrebe so zdaleč večje, kot zmogljivosti občine, vendar je tudi napredek lep. Prav zato pa, ker je potreba ogromno, je potrebno temeljito gospodariti in premisliti, kako obračamo skromne dinarje, da bomo dosegli, kar je najbolj potrebno. Kmetijstvo, turizem, industrija: povsod je potrebno dosti vlagati in to s prepričljivo daljnovidnostjo, da bo v prid boljšim gospodarskim rezultatom. In občani razpravljajo, svetujejo, predlagajo; soodgovorno gospodarijo v svoji moči!

In kaj naj bi napravili letos? ● **Rogaška Slatina:** Tu praznujejo 300 let zdraviliškega kraja. Potrebe: sodobnejši objekti, boljše ceste, trgovina, gostišča; skratka vse, kar terja sodobno zdraviliško turistično okolje. In kaj bo letos? Nova terapija, stolpnica, ki bo zakrpal vrzel v sodobnem zdraviliškem delovanju. Nova veleblagovnica sredi naselja, ki bo prispevala k zahtevam turizma, potrebam domačih in tujih potrošnikov. Odločitev za nov

prvovrstni hotel, ki bi ga zaman iskali v Rogški Slatini. In končno še ureditev parkov in pločnikov.

● **Tržišče:** Novi stroji v steklarni, zaključena rekonstrukcija in s tem izdatno povečanje proizvodnje. 50 novih stanovanj, pri čemer mladinska organizacija opozarja, da ne pozabijo na samska stanovanja.

● **Rogatec:** protiprašno cestišče, težko pričakovana kanalizacija.

● **Šmarje pri Jelšah:** ureditev pločnikov in cestišč, nova bencinska črpalka, stanovanjski bloki, ureditev vodovoda.

● **Podčetrtek:** Logarnica? Občani pa pravijo še: trgovina, trgovina! Polkletni sedanji lokal je vlažen, nemogoč, kot je ugotovila sanitarna inspekcija.

● **Imeno:** boljše izkoristiti podružbljena zemljišča na Imenskem polju. Kje so obljubljeni živinski hlevi? Dograditi vaški dom, ki so si ga spravili pod streho občani z lastnimi silami!

● **Lesično:** Maja naj bo otvoritev nove šole, za kar je že čas! Kaj pa bo z zadržnim hlevom, ki so ga pričeli pred leti graditi, zdaj pa stoji 36 zidanih stebrov, ki brez strehe štrlijo proti nebu. Šola bo resnično končana.

V Šmarju so uredili cestišče skozi trg. Zdaj urejajo še pločnike.

SEMINAR ZA MLADINSKA VODSTVA MOZIRSKA OBČINE V LOGARSKI

Da bi izboljšali delo mladinskih aktivov je Občinski komitej Zveze mladine Mozirje organiziral v Logarski dolini dvodnevni seminar za vodstva mladinskih aktivov in članice občinskega komiteja Zveze mladine. Prvi del seminarja je bil namenjen razpravi o vsebini, oblikah in metodah dela. Zaradi neizkušenosti in pogostega menjavanja mladinskih vodstev je pravi tu največ težav. Ko so razpravljali o tem kako vključiti čimveč mladine v naša družbena dogajanja so opozorili, da jim druge družbeno-politične organizacije na terenu ne nudijo dovolj pomoči, da je tudi povezava slaba.

V drugem delu seminarja so razpravljali o predlogu družbenega plana in proračuna občine za letošnje leto in o osnutku statuta občine. Ko so razpravljali o osnutku statuta občine so poudarili, da se bodo mladinski aktivni čimbolj aktivno vključili v javno razpravo.

Sredstva za krajevne skupnosti?

RAZGOVOR S SEKRETARJEM OBČINSKEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE V VELENJU

Pred dnevi smo obiskali sekretarja občinskega odbora Socialistične zveze MILANA STERBANA v Velenju ter ga povprašali o formiranju krajevnih skupnosti na območju Saleške doline. Dejal je, da zaenkrat na bližnjih zbiorih občanov, kjer bodo razpravljali o statutu, še ne bodo namenili vprašanja krajevnih skupnosti. Na vprašanje o številu le-teh pa je menil:

»Mnenja sem, da bi bilo prav, če bi se krajevne skupnosti formirale na sedanji teritorialni razdelitvi bivših krajevnih odborov. Naša dolina ima v glavnem zaključena naselja in je dosednji princip delitve bil zelo ustrezen. Vsekakor pa se bodo o tem občani sami odločili.«

»Kako pravzaprav tretirate bodočo krajevno skupnost — ali je to organ upravljanja ali podaljšana roka upravne službe občinske skupnosti?«

»Krajevna skupnost je organ samoupravljanja. Napačna so gledišča, da naj bi krajevna skupnost bila podaljšana roka upravne službe občinske skupščine, saj nikakor ne bo delala, po naročilu nekoga v občini, temveč po odobritvah in volji občanov samih.«

»Menite, da bi kazalo finančna sredstva, ki so predvidena za komunalno dejavnost, dati krajevnim skupnostim?«

»Pri nas imamo močno razvit komunalno obrtni center, ki v glavnem le izvršuje svoje naloge, čeprav so prav drobni komunalni problemi najčestji predmet obravnav na zbiorih občanov. Sredstev je pač z ozi-

rom na rastoče potrebe premalo. Vsekakor pa drži, da se je doslej skoraj sleherni dinar, s katerim je razpolagal krajevni odbor (bivši), pomnožil, kajti občani so skrbno gospodarili s sredstvi in s prispevkom lastnega dela pomnožili osnovno investirano vrednost na svojem področju.«

OBČANI O PREDLOGU PLANA IN PRORAČUNA

V velejski občini so občani na 22 zbiorih volivcev prebrali predlog občinskega družbenega plana in proračuna za 1964 leto. Zbori občanov so bili dobro pripravljeni in obiskani. Vse družine v občini so že predhodno dobile predloge, tako, da so lahko volivci pripravili svoje pripombe in predloge. Razen tega so odborniki obravnavali predloge o družbenem planu in proračunu. Zbrane pripombe in predloge je nato obravnaval občinski svet za družbeni plan in finance. O svojem stališču bo seznanil občinsko skupščino na seji obeh zborov, ko se bodo ti predlogi posebej obravnavali. Ostale pripombe, predloge in sklepe zborov volivcev in zborov delovnih skupnosti ljudi v delovnih organizacijah pa bo občinska skupščina posebej obravnavala na prihodnji seji kot posebno točko dnevnega reda. O stališčih občinske skupščine do predlogov zborov volivcev, bodo volivci obveščeni na prihodnjih zbiorih.

POMEMBEN OBISK

Po nekajdnevem bivanju v Celju je znani sovjetski trener in učitelj Bolotnikova ter Kuca, Nikiforov v torek popoldne zapustil mesto ob Savinji. Tu je vodil trening celjskih dolgočrtašev, razen tega pa je imel v ponedeljek popoldne še razgovor z učitelji in profesorji telesne vzgoje ter z drugimi telesnovzgojnimi delavci. Tudi ta razgovor je lepo uspel, saj se je na njem zbralo nad trideset hvaležnih poslušalcev.

● **Kozje:** Se več ribezovih nasadov. Potrebovali bi novo šolo, da bi lahko osnovali osrednjo osnovno šolo. In povečani obrat tekstilne tovarne »Metka«?

● **Bistrica ob Sotli:** Uredili bodo protiprašno cesto. In še dosti tega, o čemer bi se lahko pisali. Občani razpravljajo in od vsega bodo izluščili najpotrebnejše. Vsekakor pa bodo napredovali: celotni dohodek, ki je po ceni bil lani preko 12 milijard, nameravajo povečati za 13,5 odstotkov; narodni dohodek za 14,7 odstotka, torej na 191.031 din na prebivalca, kar pa še vedno ni dovolj. Smotno bo potrebno odkrivati vse gospodarske rezerve, naravna bogastva, ki jih v šmarski občini ni malo. Ugodno so zlasti razmere za razvoj turizma in kmetijstva, ob čemer pa je potrebno misliti na razvoj obrti, industrijskih obratov.

SEMINAR ZMS V LOGARSKI DOLINI

Zadnja dva dni v preteklem tednu je v Logarski dolini občinski komitej Zveze mladine v Mozirju organiziral seminar za vodstva aktivov.

Seminar, ki je bil izredno intenziven in kvaliteten, je obravnaval med drugim družbeni plan in statut občine, aktualne naloge Zveze mladine, organizacijsko-kadrovska vprašanja in vprašanja idejne vzgoje mladih. Zlasti kvalitetna razprava je pripomogla k uspehom seminarja, na katerem so predavali razen tovarišev iz Okrajnega komiteja ZM tudi predsednik in podpredsednik občinske skupščine, sekretar ObK ZK in republiška poslanka Vida Vajd.

Uspešno delo seminarja in pa bogato znanje, ki ga je pridobilo 25 udeležencev seminarja, bo brez dvoma v mnogočem dvignilo kvaliteto dela aktivov Zveze mladine v mozirski komuni.

dag

V ŽALSKI OBČINI

RESNO O STATUTIH

Rok, do katerega naj bi bili statuti izdelani, se naglo približuje. V žalski občini so v glavnem vse delovne organizacije resno pristopile k izdelavi osnutkov statotov. Kakor kaže, terma ne bodo prekoračili v večini delovnih organizacij, verjetno pa le v nekaterih manjših.

Komisija za statute delovnih organizacij pri občinski skupščini in občinskem sindikalnem svetu sta sicer nekoliko pozno pričeli z delom, vendar se njuna aktivnost kaže predvsem v tem, da sproti opozarja delovne organizacije na pomanjkljivosti v osnutkih. Komisiji nudita delovnim organizacijam tudi potrebno pomoč.

Slabši je položaj na področju družbenih služb. V glavnem imajo tudi zavodi pripravljene osnutke, vendar je v njih še precej neobdelanih poglavij, zlasti tistih, ki zadevajo organe upravljanja.

M. M.

ŠOLA, KI NAJ POSTANE PRAKSA...

Po dogovoru s političnimi organizacijami šmarske občine je delavska univerza pripravila politično šolo v Rogški Slatini. 25 slušateljev iz delovnih kolektivov je preko sto ur strnjeno poslušalo predavanja o politični in ekonomski problematiki ter odnosih med ljudmi. Šola je gostovala v lepo urejenih prostorih Industrijsko steklarske šole, kar je nedvomno pripomoglo k prijetnemu razpoloženju.

Vili Sander iz Zdravilišča pravi: »Nikoli ne bi pričakoval, da bo naša politična šola tako zanimiva in privlačna. Neverjetno veliko smo pridobili in menim, da bi taka šola morala postati vsakoletna praksa v naši občini. Predavatelji so se izredno potrudili in nikoli ni nihče manjkal, tako da je šlo vse po predvidenem načrtu. Vsi, ki smo bili v šoli, bi se morali še včasih srečati k pomenku, da bi osvežili znanje in tako poglobljeno spremljali naš razvoj. Ob zaključku smo imeli še ekskurzijo v mariborski okraj, kar je bilo čudovito.«

Slušatelji šole so si ob zaključku ogledali proizvodni proces v mariborski tovarni avtomobilov, izobraževalni center v mariborskih tekstilnih tovarnah, kjer so se zanimali zlasti za oblike izobraževanja ter sprejemanje in zaposlovanje novih delavcev. Popoldne so si ogledali še ptujski grajski muzej in Slovenske gorice. Povsod so bili toplo sprejeti.

Milan Skok

V torek smo v Celju z vsemi častmi pokopali Milana SKOKA, uslužbenca Tajništva za notranje zadeve, nosilca več vojaških in mirnodobnih odlikovanj, zaslužnega občana, vzornega komuniste in tovariša.

Milan Skok je umrl po daljši neozdravljivi bolezni v enajstiridesetem letu starosti. V nežni mladosti je Milan bil žrtev fašizma, saj se je s starši in štirimi brati moral umakniti iz Idrije v Celje. Tu so Skokovi fantje rasli v narodno in razredno zavestne mladince v težkih pogojih, kakršni so vladali v predaprilski Jugoslaviji za delavske družine.

Leta 1941 so morali spet od doma. Nemci so družino preselili na Hrvaško. Tu se je Milan, kakor tudi vsi bratje, vključil v NOV. Ko je 1942. leta stopil v partizanske vrste je bil kmalu za tem ranjen in ujet. Taborišča na Rabu in v Padovi mu niso priznala z mukami.

Po razsulu Italije je bil spet v vrstah borcev in tako do konca vojne. Milan je bil rezervni kapetan I. klase in zaposlen na odgovornem področju dela v Tajništvu za notranje zadeve. Lefos bi Milan praznoval skupaj z nekaterimi tovariši 20 let dela na tem področju, saj je bil v tej službi od ustanovitve tega oddelka.

Milan Skok je bil spoštovan občan Celja, bil je vzoren komunist, oče in soprog. Pri vseh skrbeh in nalogah se je še stalno izpopolnjeval.

Skokovi so z Milanom izgubili četrtega sina. Cvetko, Julij in Izidor so padli v partizanih. Zapušča ženo z dvema otrokoma, obilo prijateljev in znancev.

Celje bo pokojnika ohranilo v trajnem spominu.

NAGRADNO ZREBANJE SE BLIŽA ZATO PORAVNAJTE NAROČNINO

Čenjeni naročniki!

Te dni vas bo obiskal pismo-noša zaradi plačila naročnine. S tem bomo omogočili našim naročnikom, da bodo lahko sodelovali v nagradnem žrebanju v drugi polovici marca.

Ko boste poravnali naročnino za list vsaj za pol leta, se boste uvrstili med tiste, ki se jim bo pri žrebanju morda nasmehnila sreča.

Številni dobitki v vrednosti 625,00 dinarjev čakajo na vas!

Uprava

RPEDSEDSTVO OBČINSKE SKUPŠČINE V CELJU - OBČANOM

CELJE IN KANALIZACIJA

- NAČRTI IN DEL SREDSTEV ŽE LETOŠNJE LETO
- UREJEVANJE KANALIZACIJE NA ŠIROKEM PODROČJU OBČINE V PRIHODNJEM LETU

V pojasnilu glede vode, ki je bilo objavljeno v prejšnji številki, smo zaradi izredno težke problematike kanalizacijskega omrežja smatrali za potrebno, da v današnji številki načnemo to vprašanje.

Kanalizacija je v neposredni zvezi z vodovodom, stanovanjsko in ostalo komunalno gradnjo, vse pa z določenim konceptom urbanistične rešitve v Celju. Pri urbanistični rešitvi je treba šteti stanovanjsko, industrijsko gradnjo, gradnjo komunikacij, službe zvez, regulacijskih del, itd. Resnica je, da brez vzporednega izgrajevanja kanalizacije nismo sposobni uspešno rešiti problem kompleksne izgradnje Celja. Že samo podatek pitni vodi kaže, da je treba ta problem reševati najbolj odgovorno in vsaj vzporedno. Trenutno Celje izkorišča okoli 120 sekundnih litrov vode iz zajemališč v Medlogu. Pri takšnem dotoku vode pa se nam kažejo dve neugodnosti:

● Da nismo sposobni kriti vse potrebe s pitno vodo, saj velik del družin ostaja čez dan brez nje. Poleg tega nam pomanjkanje pitne vode onemogoča hitrejšo stanovanjsko izgradnjo.

● Kljub pomanjkanju vode imamo zaradi slabe kanalizacije pojave, da nam vdira voda v kletne prostore, z vodo celo fekalije, to povzroča družinam dodatne skrbi o uporabnosti kletnih prostorov in higieni in zdravju.

Odpadne in padavinske vode v Celju odteka po kanalih, ki večinoma ne odgovarjajo svojemu namenu zaradi konstruktivnih pomanjkljivosti in starosti. Večina omrežja je še iz starorimske dobe. Z našim mestom se je širila tudi kanalizacija, vendar ne sistematično kot je pač zahtevala trenutna potreba. To je rezultat odsotnosti določenega programa. Zato ni slučaj, da trase glavnih kanalizacijskih vodov postavljene niso vsledne na današnje potrebe. Predvsem pa težava v tem, da so glavni kanalizacijski vodi opremljeni s cevmi, ki ne prenesejo že sedanjega malega odтока vode.

Ker bomo ob koncu tega leta dobili iz Vitanja nadaljnjih 150 sekundnih litrov vode za konzum (delno tudi za industrijske potrebe), je nevarno vsako odlašanje akcije za izgradnjo kanalizacijskega omrežja. Razpolagamo z idejnim projektom, ki ga je izdelal Zavod za napredek gospodarstva in ki je že bil v raz-

SLABA ZAŠČITNA SREDSTVA

V Železarni Store je bila seja komisije HTV sindikalne podružnice podjetja. V kritični analizi in razpravi so ugotovili, da je kljub velikemu prizadevanju HTV službe in izdatkov v obratih in oddelkih še vrsta problemov, ki terjajo, da se skrbno in čimprej rešijo. Največ govora in pripomb je bilo na račun slabe kvalitete zaščitnih sredstev, ki so po izjavi predstavnika HTV tudi jugoslovanski problem. Ugotovili so največ neugodnih povzročenih pri novih in mlajših članih kolektiva, kar so pripisali premajhni sistematični vzgoji pri uvajanju novega delavca na delovno mesto.

J. M.

pravi in bil potrjen. Projektirana kanalska mreža bo odvajala skupno padavinsko in odpadno vodo do dveh zbiralnikov Savinje in Voglajne, do skupne čistilne naprave. Projekt predvideva 9 rajonskih in dva glavna zbiralnika, ob Savinji in Voglajni. Rajonski zbiralniki bodo odvajali kanalsko vodo preko raztežilnikov v odvodnike. S posebno napravo bodo preprečeni kakršnikoli odvodi iz Savinje in Voglajne v povratni smeri, tako da odpade nevarnost, da bi odpadna voda poplavlila kanale in kletne prostore. Idejni projekt je dal zadovoljive tehnične rešitve in predstavlja bazo za nadaljnja dela, ki so potrebna pred pričetkom etapne izgradnje kanalizacijskega omrežja v Celju.

Občinska skupščina se zaveda izredne važnosti tega problema. V svojem proračunu je zajamčila za to

leto sicer samo 50 milijonov dinarjev v te namene. Porabili bi jih za izdelavo dodatne dokumentacije za rajonski zbiralnik 5, ki naj zajame področje od izliva v Savinje do severnega roba že zgrajenega stanovanjskega naselja severno Dečkove ceste in za rajonski zbiralnik 4 in 3 od izliva v Savinjo do savinjske železnice. Pretežen del iz določenih 50.000.000 dinarjev pa bi uporabili za predvidena kanalizacijska dela, predvsem na tistih področjih Celja, kjer je najbolj neugodna situacija (Dolgo polje).

Torej bo že v letošnjem letu rešenih nekaj najbolj akutnih problemov. Poleg tega si bomo zagotovili v pripravljanih postopkih pogoje, da v naslednjem letu lahko uspešno rešimo kanalizacijsko omrežje na področju današnjega Otoka (1, 2 in 3), Dolgega polja z Ostrožnim, na področju Lisc. To pa pomeni, da bi v naslednjem letu lahko uspešno rešili problematiko kanalizacijskega omrežja na obsežnem predelu naše komunice.

Izračuni kažejo, da bi za izvedbo omenjenih del porabili blizu 200 milijonov dinarjev sredstev. Proračun občinske skupščine za naslednje leto bo to vsoto moral zajamčiti.

Sledi: O REGULACIJSKIH DELIH.

RAZGOVOR Z NAČELNIKOM ZA GOSPODARSTVO V BREŽICAH

Velik poudarek industriji

Pretekli teden je občinska skupščina brežiške občine sprejela predlog družbenega plana za letošnje leto. Občani so na zborih volivcev, ki so bili dobro obiskani o njem razpravljali in dajali pripombe, o katerih je nato razpravljala skupščina na zadnji seji pred sprejetjem. V današnji številki nam o družbenem planu in poteku razprav na terenu govori načelnik za gospodarstvo brežiške občine tovariš JOŽE UREK:

— Tovariš načelnik, ali se v letošnjem družbenem planu odražajo kakšne bistvene razlike v primerjavi s preteklimi leti?

»Vsekakor. V letošnjem predlogu družbenega plana naše občine je dan velik poudarek industrijskim investicijskim vlaganjem, reševanju stanovanjskih in komunalnih problemov ter nadaljnjemu razvoju kmetijstva.«

— Letošnji družbeni plan predvideva največja investicijska vlaganja v kmetijstvu, ali so ta začetna, perspektivna, ali vlaganja v že začete naložbe?

»Stremimo predvsem za tem, da končamo že začete investicije. Industrija je v naši občini šele v fazi razvoja. Letos bodo velike investicijske naložbe v Tovarno kleja, za izgradnjo industrijskega tira in mešalnico močnatih krmil. Tovarno kleja bomo izgrajevali v večjih etapah. Za letošnje smo predvideli že proizvodno razmaščevalnega obrata.«

— In Tovarna pohištva?

»V Tovarni pohištva so rekonstrukcijska dela v zaključni fazi. Dela so se sicer zaradi obrtniških dejavnosti nekoliko zavlekla, kar bo vplivalo na proizvodni plan, vendar bo proizvodnja že v letošnjem letu porasla za skoraj sto odstotkov. To-

varna potrebuje nadaljnje investicije za dokončeno, zunanjo dograditev in opremo.«

— Tovariš načelnik, prej ste omenili, da stremite za tem, da dokončate že začete investicije, ali vključujete tu tudi kmetijstvo?

»Da. Letos predvidevamo razširitev pitališča v Globokem za novih 400 stojišč. Razširitev rastlinjakov in vrtnarije, hmeljskih nasadov ter nove površine podružbljenih površin so nadaljevanje že pred leti začelih investicijskih vlaganj.«

Letos bomo začeli z začetnimi deli na predelovalni vinski kleti v Bizeljškem, obnovi in razširitvi ribnikov ter ribogojnic. V Trnju pa bomo zgradili nove hleve za 100 glav živine. V drugih panogah smo posve-

tili večjo skrb šolstvu, turizmu in komunalno obrtnim dejavnostim. Tako se bodo letos začela dela na izgradnji hidroterapije in hotela v Čateških toplicah. Dokončali bomo kopalni bazen, katerega otvoritev predvidevamo v začetku polletja. Dogradili bomo nov šolski objekt, razširili in modernizirali bolnico v Brežicah. Povečali bomo kapacitete čateškega hotela in uredili več šol na terenu. Nadaljevali bomo z elektrifikacijo podeželja in ureditvijo cest.

N. S.

J. Sever

Savinjska dolina - novo obličje

ZDRUŽEVANJE PARCEL TERJA KATASTRSKE SPREMEMBE

Savinjska dolina naglo spreminja svoj zunanji videz, njeno kmetijstvo pa dosega vsako leto višje gospodarske uspehe. Pridobivanje novih zemljišč v žalski občini nastaja z arondacijami, z odkupom, s krčenjem gozdov, z regulacijo potokov in rek ter z izgradnjo hidromelioracijskih sistemov. Na obsežnih novih kompleksih, ki so nastali po združitvi številnih zasebnih parcel, stojijo danes betonske žičnice, ki so zamenjale tradicionalne hmeljveke in lesene žičnice.

Pri vsem tem pa je ostal še star način evidence. Kataster je v tej občini še vedno nespremenjen. V katastrskih mapah so še vedno vrisane bivše parcele. V vsakem kompleksu se nahaja po ena ali več parcel, ki so še v enoletnem ali večletnem zakupu, ali pa obstaja kakšna druga ovira, da jih po obstoječih predpisih v zemljiški knjigi ni mogoč odpisati. To onemogoča združitve vseh parcel proizvodno zaokroženega kompleksa v eno samo parcelo. Potreba da bi se katastrske mape in ostala evidenca zem-

ljišč vskladila z dejanskim stanjem, je velika. Treba bo najti način, ki bo to spremembo omogočil.

M. F.

»TOPER«: 200 TISOČ SRAJC MANJ

Tovarna »Toper« iz Celja je za letošnje leto planirala veliko povečanje izvoza. Pravzaprav ne samo planirala, pač pa sklenila tudi že fiksne pogodbe z inozemskimi kupci. Glavno izvozno blago naj bi bile srajce iz sintetičnega blaga. Pri sklepanju teh pogodb so računali že na to, da bodo v januarju prevzeli nove proizvodne prostore, ki jih gradijo poleg stare tovarne. Ker pa se izvajalec ni držal pogodbenih rokov in bodo ti prostori gotovi verjetno šele v juniju, bo tovarna utrpela precejšnjo škodo.

Da bi vseeno vsaj delno pokrili ta primanjkljaj, so ta teden uvedli delo v treh izmenah. Uporabili so tudi vse notranje rezerve, da bi čimbolj povečali proizvodnjo. Toda kljub vsem tem ukrepom bodo zaradi 6 mesečnega podaljšanja roka izgradnje novega obrata, proizvedli za okrog 200 tisoč srajc manj, kot so planirali.

jz

KONUS - v integraciji uspel

Usnjarska panoga je v naši industriji ena izmed tistih, kjer je specializacija proizvodnje in združevanje majhnih podjetij v večja, verjetno najbolj nujno potreben proces. V Jugoslaviji dela namreč 64 večjih in manjših usnjarn, ki jih skoraj vse teži slaba mehanizacija, pomanjkanje surovin (še vedno namreč uvažamo nad 45 odstotkov surovih kož), veliki proizvodni stroški itd. Kljub temu pa je proces združevanja v usnjarski industriji šele v začetni fazi in predvsem fizično združevanje.

Verjetno je v pogledu integracije v usnjarski industriji največ storil kombinat »KONUS« iz Slovenskih Konjic. Čeprav so se v začetku s »Konusom« združevale predvsem

manjše, neekonomične usnjarne, pa so vendarle že takrat začeli misliti na specializacijo proizvodnje in na poprežitev asortimana izdelkov. V teh prizadevanjih so lepo uspeli, saj je kombinat močno povečal proizvodnjo, izboljšal izkoriščanje kapacitet in smotrno razporeditev strokovnega kadra, poleg tega pa je prešel tudi na večjo finalizacijo proizvodov, saj se z nekaterimi konfekcijskimi obrati že uvršča med znane proizvajalce usnjene galanterije. Tako dela danes v sklopu »Konusa« pet manjših usnjarn, poleg teh pa še konfekcijska obrata v Konjicah in Ločah ter taninska obrata v Majšperku in Sevnici.

Nedvomno so k velikim uspehom

»Konusa« v pogledu integracije odločilno pripomogli tudi organi upravljanja, sindikati in osnovne organizacije Zveze komunistov, ki so bili tudi nosilci in pobudniki razprav o teh vprašanjih. Vedeti je namreč treba to, da je integracija povsod tam, kjer organi upravljanja in družbeno politične organizacije niso dovolj razpravljale o pomenu in obliki poslovnega sodelovanja, ali kjer so bili pobudniki integracije samo posamezniki, doživela neuspeh. Nekateri od teh vzrokov so preprečili tudi integracijo »Konusa« in Tovarne usnja iz Šoštanja. Menimo pa, da bi ti dve podjetji morali razviti vsaj druge oblike sodelovanja, za kar imata vse pogoje.

A.

3+1 za proizvodnjo

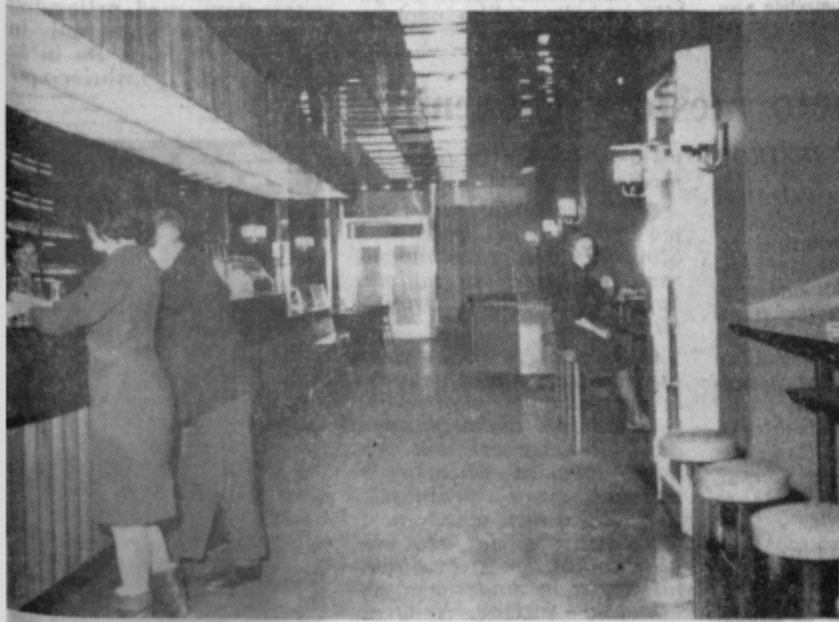
V TOVARNI ROTOPAPIRJA »DJURO SALAJ« V KRŠKEM

V Tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaj« že dalj časa poskusno obratuje novi papirni stroj, ki je najmodernejši na Balkanu. Po odpravi nekaterih nedostatkov, ki so vzrok proizvajalčeve izdelave bo stroj proizvajal preko 30 tisoč ton papirja letno. Od časa zagona, pa do danes je bila na prostrojenjih ugotovljena ko-

pica napak, ki jih je moral kolektiv sproti odpravljati. To stanje se je v zadnjih dveh mesecih nekoliko normaliziralo, tako, da obratujejo danes že skoraj normalno. Predvideva se, da se bo stanje toliko normaliziralo, da bodo dosegli planske naloge, ki so postavljene v skrajnih mejah. Da bi izkoristili vse notranje rezerve v cilju čim večje proizvodnje delajo v treh izmenah plus ena, ki dela ob skoraj vseh praznikih.

V letošnjem letu bo Tovarna papirja in celuloze povečala bruto proizvod za 24,2%, narodni dohodek pa za 30,2% v odnosu na 1963 leto. Uprava tovarne je prepričana, da bodo ta plan dosegli v kolikor ne bo večjih zastojev. V letošnjem letu delajo intenzivno pri odkrivanju notranjih rezerv. Kolektiv se nahaja v teški situaciji zaradi proizvodnih cen, ki so plafonirane. Cene surovin pa so iz dneva v dan v stalnem porastu. Situacija je tem kritičnejša ker so skladi izčrpani. Saj je tovarna skoraj samostojno investirala izgradnjo novega papirnega stroja. Pri predvidenih povišanjih cen surovin bi se znašel kolektiv v teški situaciji.

ESPRESSO V CELJU

V hotelu »Evropa« so uredili v prostorih bivše kavarne nov moderen urejen lokal »Espresso«. Na sliki je velika točilna in servirna miza pri kateri bodo gostje lahko postreženi z mrzlimi ali toplimi jedmi in pijačami.

V lokalu so tudi prijetne »lože« in mize. Načrte za vso notranjo opremo sta naredila IVAN ROMIH in JANEZ LAZNIK

»Otroka so mi hoteli ponemčiti«

Visoko v Košnici, skrita v majhni kotanji, stoji Bobničeva domačija. Trikrat poprašam po njej, predno najdem pot v strmi hrib. Gospodinja me pričaka že na pragu. Sstisnem ji roko in se raveselim njene prijetne zunanosti. Povem ji to, pa me zavrne: »Mogoče je tako na oko, v resnici, je pa drugače. Veliko hodim okrog zdravnikov — roke se mi sušijo! Trpljenje med vojno mi je le zapustilo posledice.«

Nekoč tako obljubena Bobničeva hiša danes največkrat sameva. Le po večerih, ko se vrneja domov sin in rejenec — prvi iz službe

v kmetijski zadrugi, drugi iz šole, je v topli veliki kuhinji spet tako, kot je bilo še pred vojno; pa vendar ne povsem. »Preveč trdih let je vmes, preveč težkih spominov,« pravi tovarišica Bobničeva. Ko jo poprosim, naj mi kaj več pove o tem, mi ostro pogleda v oči: »Ne govorim rada o trpljenju.« Toda potem vendarle začne:

»Moža — bila sva poročena samo dve leti — so mi Nemci ustrelili že leta 1942. Že pred vojno je bil komunist, pa so ga izdali. Deset dni nato so zaprli še mene, kasneje pa so me določili za internacijo. Sin je bil star takrat dve leti. Nikdar ne

bom pozabila najinega slovesa. V okoliški šoli v Celju so mi ga gestapovci strgali iz rok; prosila sem, jokala, zahtevala, da mi ga vrnejo, pa so mi zagrozili s smrtjo, če ne utihnem. Kljub temu nisem odnehala — toda bilo je zaman! Mene so odpeljali v Auschwitz, sina pa v taborišča na Nemškem...« Tu ji besede prekinajo solze. Nekaj časa molčiva, nato pa se Bobničeva mama spet zbere.

»Dve leti se nisva videla, toda danes vem, da me je obdržala pri življenju samo zavest, da nekje še živi, da je sam, da me bo potreboval. V Auschwitzu sem prebolela dve vnetji reberne mrene in tifus, toda vse to ni bilo nič v primerjavi s tistim, kar smo doživljali vsak dan. Mraz, lakota, ponižanja, smrt! Leta 1944, so me na posredovanje mojih sorodnikov spustili domov, vrnila sem se bolna in duševno uničena in takrat sem morala doživeti največje razočaranje v življenju. Ko sem končno dosegla, da so mi vrnili sina, ki sem zanj prežejala toliko ur, toliko noči, v njem nisem več spoznala tistega ljubeznivega fantka, ki so mi ga strgali z rok. Bil je ušiv, zanemarjen, krastav, preklinjal je po nemško, pred vsako Hitlerjevo

sliko je govoril: »Moj tatil! Mislila sem, da mi bo počilo srce, ko sem mu morala s silo dopovedovati tisto, kar je že nekoč vedel in znal, ko sem to podivjano bitje spet spreminjala v človeka...«

Vstane in si obriše oči. Iz sosednje sobe mi prinese sliko: »Vidite, takšen je zdaj. To je največ kar imam, to je moje življenje. Odtlej mi ni bilo treba nikdar več položiti roke nanj. Čudovitega sina imam.«

»Tako po vrnitvi iz Auschwitza sem postala sekretarka odbora Osvobodilne fronte in naša hiša, kamor so prišli izpod Smohorja že prvi partizani, je ostala še naprej njihovo zbirališče. Vidite, danes pa ljudje tako pozabljajo na vse tisto. In to celo taki, ki tega nikakor ne bi smeli! Zato me krivica, ki mi jo delajo, tembolj boli. Poglejte, kljub vsemu mi vojnih let ne priznajo dvojno, jaz pa vem, da bi to morali storiti!«

Sele, ko Bobničeve mame ne vidim več in ko mi je drevje že davno skrillo njihovo domačijo, se šele prav zavem njene bridkosti. Še celo zdaj ni njeno življenje brez razočaranj in udarcev; to pa je danes še tembolj hudo!

Iva Burnik

TABORNIKI SO PROSLAVILI KAJUHOV PRAZNIK

V nedeljo, 23. februarja so ferijalci iz Velenja priredili pohod v Bele vode, kjer je padel borec in pesnik Karel Destovnik-Kajuh. Pohoda po poteh Stirinajste divizije se je udeležilo 30 članov Počit-

niške zveze celjskega okraja. S skupino mladih ljudi sta bila tudi prvoborec Anton Leskovšek ter Marjan Klančnik, ki sta pripovedovala o borbah Stirinajste.

8. MAREC

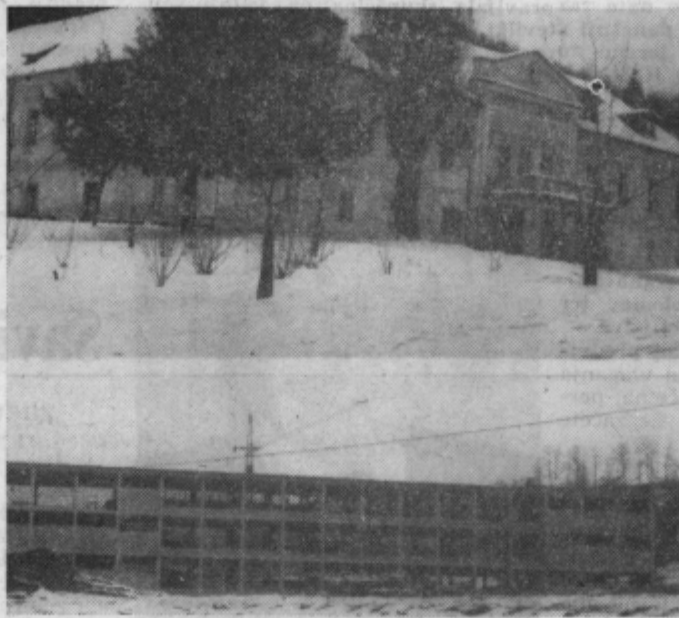
NA ŠMARSKEM

V teh dneh se povsod v šmarski občini živahno pripravljajo na praznovanje 8. marca. Največje prireditve bodo v Rogaški Slatini, Podčetrtku, Kozjem, Pristavi in Šmarju pri Jelšah. Medtem se je sestal tudi občinski odbor za družbeno aktivnost žensk, ki je priporočal vsem delovnim kolektivom, da v soboto pred praznikom nudijo zadnje štiri delovne ure ženam prosto, da se lahko pripravijo na praznovanje. Upajo, da bodo moški tovideno raz-

meli in prispevali tovarišcam k lepšemu prazniku.

Poleg tega so se dogovorili še za konference krajevnih organizacij SZDL, kjer bi naj bili pomenki z ženskami o njihovi aktivnosti, o varstvu in zaščiti mater in otrok, o družbeni vzgoji, obenem bi pa na teh zborovanjih izvolili še delegate za občinsko konferenco, ki bo sredi aprila.

Nova šola v Sevnici

V sevnški občini poteka pouk v zgradbah, od katerih ima najstarejša še 230 let (na sliki). Zato je občinska skupščina sklenila zgraditi novo, sodobno šolo, v kateri bo tudi več svetlobe. Ogrodje, kot kaže slika, že stoji.

treba najprej zgraditi novo šolo. Tako je gradbeno podjetje Pionir iz Novega mesta do zaključka gradbene sezone »predelalo« nič manj kot 92 milijonov dinarjev in postavilo skelet (na sliki). Letos bodo z gradnjo nadaljevali, saj so

DROBNE IZ GRIZ

Minulo nedeljo je bila uspešna krvodajalska akcija, pri kateri je darovalo kri 67 darovalcev iz tega območja. Prizadeven odbor Rdečega križa je sicer zbral še večje število prijavitelcev, vendar se jih precej ni odzvalo. Med darovalci je bilo opaziti v glavnem le starejše osebe, premalo pa je bilo mladine, tudi kolektiv rudnika Zuhovcova bi se lahko bolje izkazal.

Za praznovo dneva žena, ki bo na predvečer praznika, se vse zadolžene organizacije marljivo pripravljajo. Bogat kulturni program bodo prikazale: mladinska organizacija, šola in Svoboda. Po praznovanju bodo žene tudi razvedrile na družabnem večeru v režiji ZVVI, saj je ta dan za mnoge edinstvena prilika v letu, da pridejo v družbo in se nekoliko povešele ter pozabijo na vsakodnevne skrbi.

Na zadnjem zboru občanov je bil izvoljen odbor krajevnih skupnosti, pred nekaj dnevi pa se je bil odbor konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen že večletni in poštovni predsednik KO tov. Jurak Anton. Krajevna skupnost si je zadala dokaj obširen program dela za to leto. Komunalnih problemov je veliko, vprašanje pa je finančno stanje, ker mnogih del ne bo mogoče (kljub izdatnemu prispevku občanov in pomoči gospodarskih organizacij) dokončno realizirati s skromnimi sredstvi. V programu dela je poudarek na urejanju cest, nadaljevanju vodovoda in cestne razsvetljave.

sredstva v višini 125 milijonov dinarjev zagotovljena. To bo prispevalo skupščina v Sevnici, medobčinski sklad za financiranje šolstva in komunalni banki. Za prihodnje leto bo potrebno še 100 milijonov, saj bo nova šola veljala preko 500 milijonov dinarjev. Kakor predvidevajo bo šola dograjena prihodnje leto, in če bodo dela potekala kot doslej, se prizadevanja ne bodo izjalovila in bodo učenci v šolskem letu 1965/66 obiskovali novo šolo. Ta bo imela 15 učilnic, 5 posebne učilnice, telovadnico, vse ostale potrebne prostore in seveda centralno ogrevanje.

Velenje peto mesto v Sloveniji

MODERNI POUK JEZIKOV

Pred dnevi so v velenjski delavski univerzi pričeli z intenzivnimi jezikovnimi tečaji. Štiri skupine tečajnikov že s slušalkami načenja prve »trde orehe« nemščine in angleščine pod vodstvom profesorice Vladke Langos iz zavoda za poučevanje jezikov v Celju.

Obiskali smo direktorja delavske univerze, Vlada Valenčaka, ki nam je zaupal, kakšno zanimanje vlada za te tečaje v Velenju.

Trenutno imamo štiri skupine začetnih tečajev. Prijavitelcev pa je bilo toliko, da smo jih za enkrat morali 30 odsloviti. Žal imamo premalo prostorov. V glavnem so slušatelji iz gospodarskih organizacij in sicer jih je največ iz rudnika lignita, termoelektrarne

Vse življenje

MED VINOGRADI

»Naš Virštanj je še pozimi lep,« je dejal upravnik vinogradniške enote kmetijske zadruge na Virštanju tovariš Albin JUG. Vse življenje je preživel med vinogradi, polnih 35 let. »Tu sem zrasel, saj se vem, ko ni bilo ceste, ki zdaj križa naš kraj. Če smo hoteli voziti sode, smo morali vpreči več pakal pa sem to, da imamo rov živine, da so zmogli pregaziti globoko blato. Včedanes elektriko, da vozijo preko Virštanja avtobusi, da se naši otroci dnevno vozijo v lepo urejeno šolo v Podčetrtku. In Virštanj? Spremenil je svoje lice. Nekaj vinogradov je že obnovljenih, morali pa bi jih še več. Vse življenje sem delal tu, pred očmi se je spreminjal kraj, negoval sem vinsko trto in danes, ko odhajam, sem zadovoljen, ker je bilo vendar toliko napravljenege.«

Tovariš Jug je dosegel pokojnino, vendar s tem ni rečeno, da ne bo več delal. S srcem je med virštanjskimi vinogradi.

»Nisem več čisto zarav. Sladkorna me zdeluje, to pa je neprijetno. Zdravje je največ vredno. Upam, da bom s pokojnino, čeprav je skromna, že nekako. Otroci so zvečina preskrbljeni. Imamo jih kar precej: toliko da nimamo »desetega brata«. Pa je le šlo! Kolikor bom mogel, še bom delal, vendar je prišel čas za pokojnino.«

Toplo se je smehljaj, ko je gledal po zasneženem Virštanju. Pomlad prihaja in sredi vinogradov bodo vsak čas spet zavriskali delavci. Jugov oče bo spet med njimi, kot je to bil vse življenje. Ob delu se pomlajuje, v virštanjskih pobočjih je dosti njegovega znoja, zato ostaja tam, med prijaznimi virštanjskimi vinogradi in prijaznimi ljudmi. Da bi še le dolgo užival zaslužen pokojnino!

NOVICE IZ ŠTOR

Po več mesecih razprav in študij je te dni izšel predlog statuta štorske železarnice, kot priloga glasila štorske železarnice. Statut so dobili vsi člani kolektiva. Po desetih dneh bodo o njem razpravljali po vseh delovnih enotah. Statut so dobili tisti, ki so bolni in oni na odsluženju kadrovskega roka v JLA.

J. M.

V Železarni Štor so vsi člani kolektiva kolektivno zavarovani. V letu 1963 je 26. članom bila zplačana odškodnina v skupnem znesku nad milijon dinarjev.

Politične organizacije in krajevna skupnost v Štorah, bodo v petek zvečer v prosvetnem domu priredile praznovo dneva žena. Spored pripravljajo »Svoboda« in šolski otroci. Na programu bo koncert najmlajših tamburašev.

J. M.

SE JE ČAS!

DA SE NAROČITE NA »CELJSKI TEDNIK«

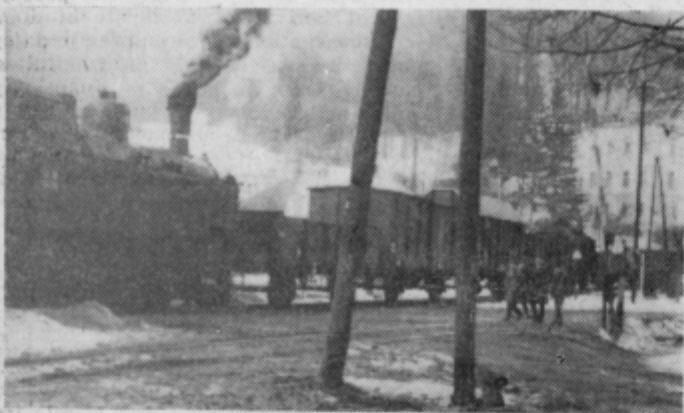
S tem, se boste uvrstili med naše naročnike, za katere bomo pripravili v drugi polovici marca veliko nagradno žrebanje.

Ne odlašajte več z naročilom, saj se bo morda prav vam nasmehnila sreča.

Številni in pestri dobitki v vrednosti 625.000 din čakajo na vas!

Uprava

VELIKO BO TREBA SPREMENITI

V Rogaški Slatini je slovito zdravilišče. Ves kraj bi moral z vsemi razmerami odsevati zdraviliško-turistično okolje. Letos slavi 500-let obstoja in vse kaže, da se je premalo napravilo. Večina so objekti stari, vendar Nova terapija, ki v ogrodju že stoji, kaže, da tudi staro zdravilišče dobiva sodobno lice. Veliko še bo potrebno

napraviti in spremeniti. Nove hotele, gostišča in ne nazadnje odstraniti železniški tir, ki teče skozi središče Rogaške Slatine. Na to so se gostje najbolj pritoževali. Zlasti pa kazi železniška proga, po kateri včasih puha vlak po sredi ceste. To bo sčasoma potrebno prestaviti, kar pa terja izdatna sredstva.

S. R.

Družbena odgovornost učiteljev in učencev

Ob živahnih razpravah o vsebini statuta šolskih delovnih organizacij, so nastale mnoge dobre in originalne konkretizacije ustavnih načel, pa tudi raznih stranpoti ne manjka. Tudi časopis je dal mesto vzgojni problematiki in načel javno razpravo o vprašanju »javnega ocenjevanja«. Zato izražam zadovoljstvo, da bo javnost po tej poti seznanjena s samoupravnimi pravicami učiteljev in učencev na šolah, vendar me vsebina vprašanja navaja na pomislek, ali je res osrednji problem v sedanji fazi realizacije šolske reforme vprašanje javnega ocenjevanja, ki dejansko ni več problem, ampak dejstvo, ker ga organi upravljanja v šolah podpirajo, in je to eden od elementov novega položaja učencev v vzgojno-izobraževalnem procesu. To ni več želja ali ideja pedincev, ampak zahteva, ki jo je družbena skupnost postavila šoli kot vzgojni instituciji. Prosvetni delavci pojasnjujejo in podpirajo javno ocenjevanje v tem smislu, da učence obveščajo, kako so za znanje ocenjeni in če je potrebno, jim še posebej pojasnjujejo, zakaj so dobili tako oceno. Smoter javnega ocenjevanja je v tem, da učence navaja h kritičnemu gledanju na svoje uspehe in na postopno presojanje pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovorov. Zavedati pa se moramo, da je to dolga pot, da se ta sposobnost razvija skozi več let. Prepričati ocenjevanje razrednih skupnosti ali posameznika pa ni mogoče, ker nimajo takega pogleda na celotno snovo in tudi ne bi znali vedno prav oceniti, ali je odgovor točen v bistvu ali samo približno, saj ni vedno merodajno, da učence nekaj pove, temveč je važno, kaj pove. V nekaterih šolah so poizkusili in sprepustili ocenjevanje učnega uspeha učencem; tedaj so se nekatere res dobre razredne skupnosti toliko angažirale v ocenjevanju, kar je za učence zelo privlačno in interesantno, da so zanemarili nekatere zelo važne naloge, s katerimi bi se morale v prvi vrsti ukvarjati in so se tudi uspešno ukvarjale, dokler jih ni povsem zaposlil problem ocenjevanja. Ker vzgojni procesi potekajo od učitelja k učencu, je učitelj postavljen v tisto družbeno vlogo, da pripravi, organizira in vodi pedagoško delo in torej tudi preizkusa uspehe učencev in študijskih prizadevanj. Tako so predvsem učitelji odgovorni za uspeh pedagoškega dela na šolah. Seveda to ne razbremeni odgovornosti učencev, ki se vključujejo v organizirano pedagoško delo na šoli in odgovarjajo predvsem za svoj študijski uspeh. Merila za to odgovornost pa so v rokah učiteljev, uporabljajo jih ob preizkušanju učencevega znanja. Treba pa je seveda pojasniti, da je ocenjevanje uspeha zelo delikatna posla in da obstaja možnost odsojanja. Če dolgo je znano, da kriterij ocenjevanja ni zmeraj enak. Toda v primerih, kjer gre za izrazita odstopanja in se žutijo posamezni učenci ali njihovi starši prizadeti, se mora zadeva urediti preko individualnega kontakta s profesorjem ali preko razrednega učiteljskega zbora ali preko šolskega vodstva. V kolikor pa bi se posameznik čutil

KOMENTAR

ogroženega ali bi se bal kakih konsekvenc nad otrokom, pa so tu družbeni organi, kot šolski odbor in vodstvo šole, da te stvari uravnavajo. Seveda takšna individualna odstopanja ne smemo posploševati na delo cele šole in predno začnemo tako pavšalno javno kritiko, je prav, da skušamo najprej izravnati take primere s prizadetimi osebami. V primeru, če je neki dijak izrazilo prizadet pri ocenjevanju, lahko razredna skupnost zahteva, da se primer pojasni ali pa razčisti. Torej razrednim skupnostim ni treba ocenjevati uspeha učencev, ampak je njihova naloga v tem, da diskutirajo o ocenjevanju kakor tudi o posameznih ocenah v razredu ter da zavzemajo pravilno stališče v vsakem problematičnem primeru in o tem obvestijo zainteresiranega učitelja. Sodelovanje razredne skupnosti pri javnem ocenjevanju je le en element dela razredne skupnosti, njene naloge pa so mnogo širše: boj za boljši uspeh, za uvajanje metod pouka, ki aktivirajo učence, za izboljšanje discipline, socialna pomoč, skrb za zdravje razredne razrednega kolektiva ob raznih priložnostih, razvijanje pravega tovarištva, sodelovanje pri skupnih akcijah razrednega ali šolskega značaja itd. Težičke dela razredne in šolske dijaške skupnosti izhaja torej iz vzgojnih nalog šole.

Od kar je 25. junija 1958. Zvezna ljudska skupščina sprejela Splošni zakon o šolstvu, se je utrjeval položaj učencev v šoli. Prizadevati pa si bomo morali, da se bo načelo, naj bo učenec soustvarjalec učno-vzgojnega procesa, hitreje uveljavljalo v praksi. To vprašanje je bistveno in ga ne smemo izrinuti na stranski tir »javnega ocenjevanja«. Izvirni nosilec samoupravnih pravic na šolah je po ustavi delovni kolektiv oziroma samoupravni organi. Njim gre odločati o pedagoškem delu, o personalno-kadrovskih vprašanjih in o delitvi dohodkov. To pa nikakor ne pomeni, da bi bili učenci izrinjeni od šolske samouprave. V svojih statutih zagotavljajo šole skupnostim učencev široko udeležbo, ki pa jo kolektivni prosvetni delavci prenašajo nanje predvsem kot izmenjavno mnenje, dajanje pobud in predlogov s strani učencev, ker je le tako omogočeno, da se učenci že med študijem seznanjajo s samoupravljanjem v socialistični družbeni skupnosti. Pri sestavljanju pravil skupnosti učencev je zato važno vodilo, da so odgovorni za uspešnost vzgojnega procesa tudi učenci. Šolske skupnosti morajo pri reševanju določenih problemov sprejemati tudi del nalog. Ker je treba izhajati iz novih konceptov in pogledov na aktivno vlogo učencev v vzgojnem procesu, je treba samoupravljanje razširiti tudi na področja dela učencev v kabinetih, šolskih delavnicah itd. Tako se učenci angažirajo pri učnem procesu, vključujejo v razumevanje naše družbene problematike in se zanejajo zavedati, da bo napredek naše družbe odvisen od njihovega znanja!

Ob koncu bi opozoril, da bi bilo potrebno več razmišljati tudi o perspektivah razvoja srednjih šol v celjski občini, o kadrovskih problemih, o materialni rekonstrukciji šol v celjskem okraju, od česar je mnogokrat odvisno tudi uvajanje aktivnih metod, o pomanjkanju šolskega prostora (v jeseni več sto otrok ne bo moglo nadaljevati šolanja na srednjih šolah), o osebnih dohodkih učiteljskega kadra itd. To so tisti važni problemi, o katerih je treba javnost informirati in hkrati mobilizirati širšo družbeno skupnost, da bi tisto, kar je res koristno, razvijali naprej!

Ivan Grobelnik

TAMBURAŠKI ORKESTER

ZPD »PREŠEREN«

VELIK USPEH V OSIJEKU

Konec prejšnjega meseca je v Osijeku gostoval tamburaški orkester ZPD »France Prešeren« iz Celja. Orkester, ki ga je vodil Janko Hočevnar, je povabilo na gostovanje društvo »Pajo Kolarič«, ki proslavlja letos 10-letnico obstoja.

Tamburaški orkester je že dvakrat nastopal na festivalu tovrstnih or-

kestrov Jugoslavije v Osijeku. Kljub temu je bil zadnji nastop za celjske tamburaše velikega pomena. Orkester se je predstavil s celovečernim koncertom, ki ga je občinstvo sprejelo z velikim odobravanjem. Posebno je bilo občinstvo navdušeno nad programom, v katerem so sodelovali še vokalni in instrumentalni solisti, člani pevskega zbora in godbe na pihala »France Prešeren«. Kot solisti so nastopili: pevec Marija Taborjeva in Dušan Hercog, flavtist Franc Vuk, klarinetist Ado Kukovec in trobentar Martin Simonič. Priredbe za tamburaški zbor in solo instrumente je napisal komponist Janko Gregorc. Koncert je poslušal tudi dirigent tamburaškega zbora radia Novi Sad, ki je izrazil svoje presenečenje nad tako lepim in skladnim izvajanjem Celjanov in je povabil orkester v Novi Sad, kjer bi nastopal v času novosadskega sejma v maju. Vsekakor laskavo priznanje.

D. H.

VSAK ČETRTI ČLAN NAROČNIK KNJIŽNE ZBRKE PREŠERNOVE DRUŽBE

V soboto je bil v štirih sestankih poverjenosti Prešernove družbe pri sindikalni podružnici železarne. Razpravljali so o pomenu in vlogi Prešernove družbe in njenih zbirkah ter o bodočih nalogah poverjenosti. Ugotovili so, da knjižne zbirke Prešernove družbe že nekaj let uspešno prodirajo v vrste članov njihovega kolektiva in da je vsak četrti član ročni naročnik. Najlepše uspehe so znotraj knjižnice Prešernove družbe v enoti ekspedita, elektroobrata, uslužbenec in modelne mizarne. Poverjenosti Prešernove družbe sindikalne podružnice podjeto je od ustanovitve nadvse uspešno vodi knjižničar tov. Friderik Jernejšek.

PREDKONGRESNE RAZPRAVE

V tem času se v vseh občinah našega okraja vršijo občinske konference Svobod in prosvetnih društev, posvečene pripravam na bližnji kongres Zveze Svobod in prosvetnih društev. Posvetovanju, ki je bilo v nedeljo v Celju, je prisostvoval tudi predsednik Zveze Svobod Branko Babič. Več o tem bomo poročali v prihodnji številki.

OD PRVEGA ZOBA — NEGA

Pretekli teden je kulturno prosvetno društvo Svobode v Zagradu priredilo predavanje o negi zob. Predaval je dr. Cater. Predvajali so tudi kratak film. Dr. Cater je poudaril, kako važno je negovanje zob, tudi mlečnih, kajti s tem, lahko preprečimo okvaro stalnega zobovja, ki zraste pozneje.

Vsi, ki so bili na predavanju, so bili zadovoljni, hkrati pa ugotavljali, da v Celju ni zobozdravnika, ki bi se ukvarjal z zobmi predšolskih otrok. Tako je predavanje z razpravo vredno preraslo v zahtevo, da bi v Celju vendarle dobili zobozdravnika za predšolske otroke.

PROIZVAJALEC — UPRAVLJALEC

GESLO LETNE SKUPŠČINE V MOZIRJU

V soboto so zborovali ljudsko prosvetni delavci Mozirske občine. Občinski svet »Svobod« in prosvetnih društev je podal na skupščini, kjer so bili zbrani zastopniki vseh prosvetnih društev, obračun o delu v času dveletne mandatne dobe. Poročila so bila izčrpana in pregledna sestavljen. O poročilih so razpravljali vsi društveni zastopniki. Mnogo so razpravljali o novih poteh in ciljih. Sklepi zbora so bili sprejeti v duhu nove orientacije — proizvajalec — upravljalce.

Upravni odbor Sveta je dobil razrešnico s pohvalo. Skupščina so se udeležili zastopniki ZK, SZDL in občinske skupščine Mozirje. Okrajno zvezo Svobod je zastopal predsednik tov. BRVAR, republiko pa tov. VINKO TRINKAUS.

F. V.

SREČNI ZMAJI

Priznati moramo, da vsebuje nova Remčeva drama marsikatero prvine uspešnega gledališkega dela. Pritegne pa kljub temu bolj s svojo miselno težo kot z neposrednim in živim, sugestivnim prikazom življenja. Notranji razkol Remčeve drame izhaja nedvomno iz kontradikcije: življenje ter misel o njem. Hotenje avtorja je bilo ob zgodbi prikazati splošnočloveški problem sedanjosti — ne le aktualno atomsko nevarnost, ampak tudi odnos med ljudmi v širših (država) in ožjih (družina) merilih. Sama tema je torej vzrok, da osebe niso povsem enkratni človeški liki, ampak simboli figure, ki tvorijo same v sebi in povezane med seboj večvrstne pomenske zveze. Skratka, simbolna teža je včasih prevelika, tako da zabriše izrazitost individualnosti.

Formalno je igra grajena učinkovito: mračni prolog v situaciji, prvo dejanje, ki načne bistvene konflikte med protagonistmi, drugo dejanje razkroj ljudi in njihovih odnosov ob bližajočem se koncu, epilog — možnost upa — duhovi ribičev, duhovi sreče — srečni zmaji bodo morda uravnovesili grozljivo bilanco stvarnega in idejnega položaja z renesanso novih, pozitivnih, zdravih človeških sil (simbol: rojstvo dečka). Če primerjamo prolog z epilogom, vidimo srečanje smrti (nega) dečka z rojstvom (druge-

ga) dečka. Življenje v vsem svojem razpletenem, tragičnem ali, končno tudi prirodnem teku nadaljuje svojo pot. Vendar slutimo, to je pot, ki je človeštvo samo ne uspe več zavestno usmerjati. Sproščene sile stvari (kot velikan iz 1001 noči, ki je ušel iz steklenice) in neslutni učinki odkritij uhajajo iz rok odkritelja — človek je v nevarnosti, da postane podložnik stvari, katerim je bil prej gospodar.

Ustavimo se še ob problemu poimenovanja oseb. Že na prvi pogled opazimo, da so vsa imena vžeta iz svetega pisma stare zaveze. Vsekakor ne brez posebnega pomena. Gre predvsem za poudarjanje pomenljivosti posameznosti in celote. Avtor je uporabil zanimivo obratno simboliko glede na svetopisemski tekst (kot je nasprotno tudi razlika med patriarhalno ureditvijo prvotnega človeštva in situacijo osamljenosti in nemoči modernega človeka). Poglejmo: Samson ni več svetopisemski silak, ampak končno je zlomljen človek, h katerega uničevanju ni prispevala Dalila, ampak usoda (današnji čas ne nudi možnosti uveljavitve herojem). Abel ni mirna žrtev budnega Kajna, ampak skuša ubiti brata — in je šele po tem ubit. (moralni razvoj človeštva). Joel — prerok-videc je degradiral v defektnega slaboumnega človeka, ki ne more zaobjeti smisla dogajanja (človek ne obvlada več situacije). David ni več zmagovalac nad orjakom Goliatom, sedaj ga je premagala množica in sežgala na grmadi. Goljat — množica je torej mnogo močnejša od posameznika. Pretek Jeremija ni več glasnik pretresljivih žalostink, ampak le resignaciji predan človek (zmanjšanje vsebinske teže človeka). Očak Jakob ni tvorec velike družine v svetopisemskem smislu, ampak tudi mlad umre (kot n. pr. v čvutu let umirajo vse žrtve vojne in njenih priprav). Suzana ni več čista Suzana, ampak nepotešana iskalka čistih užitkov z vedno drugimi moškimi (mo-

DRAMATSKA RAZMIŠLJANJA O MOČNI OSEBNOSTI IN NEMOČNEM ČLOVEKU

ralna nestalnost sedanjosti). Končno: Reheka ni po blagoslovu plodna žena izakova, ampak osamljena trpeča žena v neuslišani ljubezni in brez materinske zadostitve.

Tekst je hoteno preprost (n. pr. ponavljanje besed na začetku) mestoma pa nekoliko razvlečen (II. dejanje) ali ne dovolj prepričljivo življenjski. Problem ribičev, prizadetih od radioaktivnega sevanja, njihovo propadanje in konec, vse to zasledujemo z resnično pozornostjo. Žal pa osebe, kot sem že omenil, zaradi simbolistične obremenitve ne uspejo zaživeti s pravo močjo, ob čemer so se srečali s težavami tudi igralci.

Zlasti je bila odgovorna vloga Samsona. Lik ni enoten. Po eni strani je simbol oblasti kot take in njenih negativnih principov, po drugi kaže očetovsko skrb in odgovornost patriarhalnega očaka do svojih sorodnikov in podložnikov. Nato je pogumni avanturist, ki je prekoračil določeno mejo (recimo mejo komforizma), končno pa zgubljeni človek-krivec propasti svoje posadke (če bi bil vodja države: ljudi v širšem smislu). Skof se je resno potrudil dognati obsežno in različno problematiko Samsona in podal vlogo v glavnem ustrezno, čeprav ne v vseh sestavinah enako močno. Sandi Krošl se je izkazal kot Joel, bil je prepričljiv in pretresljiv. Goričeva je izpeljala Rebeko dosledno in pokazala v vlogi svoje zmoglosti na zanimiv, nov način. Pri nekaterih so se kazale reminiscence prejšnjih vlog, čeprav je treba opomniti, da brezosebni liki predstavnikov institucij niso nudili kdo ve kakega razmaha. Smidova je bila kot Suzana — ljubimka primerna, kot žena-mati pa ni našla pravega načina. V celoti ni povsem prepričala. Nasploh avtor lika Suzane ni izdelal docela, poudaril je le njeno pomanjkljivo čustveno odzivnost (Davidova smrt), s čimer kaže nedvomno na plehko in površno čustvanje današnjega človeka.

Režiser Herzog je imel to pot mnogo težje delo kot pri Rezervistu. Uskladiti tako široke, obsežne idejne zamisli, ne da bi ljudje postali sheme, že to je bilo mnogo. Ustrezno je poudarjal situacije (prijor s slačilkom, kjer nam avtor odkrije, da smo neogibno izgubili lepoto in svežino prvinskega življenja, rafinirani nadomestki, ki jih nudi civilizacija, pa v tej zvezi vsebujejo izrazito tragični podton) in dosegel efekt bolj na račun ansambelske igre v celoti, kot pa, da bi izpostavljali protagoniste. Skušal je po možnostih kar najbolj uveljaviti delo samo. Scena je bila neobremenjena, primerna za to izrazito idejno dramo.

Srečni zmaji so prizadeto pisano, tehtno problemsko in miselno razgibano delo, ki nas, kljub pomanjkljivosti, gane in sili k razmišljanju. Kakšen razvoj je napravil avtor od svoje prve drame Mrtvi Kurant, žal ne moremo soditi, ker prve drame nisem imel priložnosti videti. Z obravnavano igro pa je Remec obogatil našo sodobno dramatik z zanimivim delom. Premiersko občinstvo, med katerim je bilo precej gostov iz Ljubljane, je krstno predstavlo sprejelo z nedvomno naklonjenostjo.

Andrijan LAH

PEVSKI VEČER

S PROMINENTNIMI KONCERTANTI

z opernimi in koncertnimi gostovanji pa je počela mnogo priznanja v Bruslju, Luxemburgu, Pragi, Sofiji, Milanu, Palehmu, Monte Carlu, Tell Avivu, Leningradu, Odesi itd.

Mitja Gregorač pa se posveča izključno koncertnemu petju. Posebna priznanja so mu izrekli pred kratkim z izvedbo solističnega parta Beethovnevi Misse solemis v Beogradu ter s koncertnimi nastopi v Zagrebu na Brittovem »Vojnem Requiemu«. Vidmajerjeva in Gregorač sta bila večkratna gosta na festivalu v Dubrovniku.

Na koncertu 11. marca v Celju bosta izvedla spored arij in pesmi od starih francoskih mojstrov preko Mozarta, Beethovna, Čajkovskega in Verdija do sodobnih slovenskih avtorjev.

PRIDITE ŠE!

Mladi igralci »Delavskega odra« so v nedeljo 1. marca gostovali z Rošev »Čudodelno piščalko« v Trnovljah pri Celju. Dvornica je bila polna gledalcev. Igralci so z veseljem igrali, saj je občinstvo pozorno sodelovalo z njimi. Večkrat so jih kar med predstavo nagradili s ploskanjem. Zadovoljni so bili vsi in mladi amaterji bodo še radi gostovali v Trnovljah. Pri slovesu so jim gledalci vzklikali: »Pridite še«.

VEČER DOMAČIH IN ZABAVNIH MELODIJ

V nedeljo je orkester »Dobovskih pet« priredil v Dobovi večer domačih in zabavnih melodij, ki je lepo uspel. Največja zasluga za to gre študentu Kežmanu kakor sodelujočim. Poleg orkestra so počeli največ aplavza solisti Pavla Horvatič, Jože Kobler, Zalka Predanič in priljubljeni 60-letni France Bogovič, ki že nad 40 let deluje na odru.

V soboto pa bode v Dobovi počastil dan žena s proslavo, ki bo v prosvetnem domu.

CELJSKI KULTURNIKI GOVORILJO:

MARICA FRECE-ZORKOVA:

Večni refren-denar

Zdi se mi prav, da obravnavamo naše kulturne probleme prav v času, ko pripravljamo statute. Če kdaj, potem je treba o teh problemih govoriti danes, če hočemo, da bo dobila kultura v statutih svoje pravo mesto.

Svoje zahteve pa bomo mogli uresničiti le, če jih bomo podkrepili s kvalitetskimi delovnimi programi, in kar je prav tako važno, če bomo programe izvajali; šele po dejansko opravljenem delu bo mogoče tudi posamezne panoge ustrezno nagradjevati.

Znano je, da kultura še vedno caplja za splošnim razvojem, zlasti kadar gre za kakšne adaptacije. V zadnjih letih se položaj sicer malce spreminja, a je še vedno klavrn v primerjavi z večkratno zaporedno adaptacijo kakšnega gostinskega lokala. Od kulturne politike bo v veliki meri odvisno, ali nam bo poleg sredstev za osebne dohodke ostalo še kaj za adaptacije kulturnih ustanov.

S tem v zvezi beseda o skladu za kulturo. Ta naj bi pospeševal in koordiniral kulturno dejavnost v Celju. Na žalost pa so za kulturne ustanove še vedno edini vir dohodka proračunskega sredstva, ki pa še zdaleč ne krijejo potreb. Da bi se lahko kulturna dejavnost razmahnila nazven, bi bilo nujno ustanoviti medobčinski sklad, ki bi zagotavljal sklade razvoj vseh ustanov. V ta namen bi bilo koristno priporočiti občinski skupščini, da bi ta sklicala posvetovanje predstavnikov delovnih organizacij, kjer bi jih seznanili s težavami naše kulture. Prepričana sem, da bi vsaka delovna organizacija našla neka sredstva za kulturne potrebe. Ta sredstva naj bi se stekala v sklad, razdeljevali pa bi jih po aktivnosti profesionalnega kadra in po realizaciji programov amaterskih društev. Če pomislimo, da so sredstva delovnih organizacij vedno večja, se nam zdi težko razumljivo, da se morajo prav kulturne ustano-

ve tako boriti za vsak dinar. Jasno pa je, da s tako pičlimi sredstvi ne moremo delati čudežev. Kar precejšnja sredstva bi dobili, če bi dobili tisto, kar delovne organizacije dajejo za »kulturne« prireditve in »kulturne« ekskurzije širom po Jugoslaviji, ki se običajno začnejo z bežnim ogledom kakšnega muzeja in se končajo z vinom in kranjsko klobaso. S tem seveda ne bomo dvignili kulturne in idejne ravni naših ljudi.

Naša naloga je, da razmislimo o zdravi kulturni rekreaciji ter se z večjo vztrajnostjo lotimo tudi izobraževanja ljudi v proizvodnji. Ti imajo od kulture še najmanj. V tem pogledu bi mogli koristneje angažirati recimo tudi delavsko univerzo, katere usluge niso povsem izkoriščene. Delovne organizacije bi bilo treba opozoriti, kaj jim ta lahko nudi glede na njihove potrebe.

V zvezi z investiranjem kulturnih ustanov se vsi strinjamo, da bi bilo nujno obnoviti zlasti glasbeno šolo, saj ni mogoče dopustiti, da bi se strop dokončno podrl.

Prihodnjič:

Drago Duler:

Kakšno vlogo naj izpolnjuje kultura?

2 X 15 LET za uboj s solno kislino

STROGA KAZEN ZA MORILCA IZ SPODNJEGA GRUŠOVLJA.

Pretekli teden je bila pred 5-članskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu je predsedovala sodnica Mihaela Nečmarjeva, obravnava proti FRANCU FRIDRIHU in MARIJI LESKOVAR. Franc Fridrih je bil obdolžen, da je v noči od 22. na 23. oktober lanskega leta umoril na svojem domu v Spodnjih Grušovljah pri Slovenskih Konjicah svojega tasta Franca Leskovarja. Marija Leskovar pa, da ga je k temu nagovorila.

Tisti večer je prišel obtoženi Franc Fridrih domov okrog 23. ure. Z ženo sta pri Ediju Kotniku v Prelogah kožuhala. Tam je tudi popil nekaj šmarnice, vendar ni bil pijan. Že po poti domov je povedal ženi, da bosta tasta ubila. Ta mu je sicer dejala, da naj tega ne stori, toda ker je umsko precej zaostala (saj se v sedmih letih šole ni naučila niti pisati), ni dojela teže grožnje. Doma jima je odprla Marija Leskovarjeva, ki je pričela Franca nagovarjati naj takoj umori njenega moža. Ker se je za to že prej odločil, je vzel iz omare stekleničico s solno kislino, ki si jo je za ta namen že mnogo prej prinesel iz tovarne in odšel v spalnico, kjer je ležal tast. O tem je povedal na sodišču naslednje:

riji, ki je bila zraven, naj stekleničico drži in se vrgel na tasta. Usedel sem se mu na prsi in mu stisnil roke s kolena. Pričel sem ga daviti. Ko je odprl usta, da bi zajel zrak, sem mu vanje zlil vso solno kislino, ki je bila v stekleničici, ki mi jo je podala tašča. Tast je bil kmalu nato mrtev. Po zločinu je še pel: »Hojla dri, hojla dro, pa smo se znebili starega.«

Ker pa je bil umorjenec ves opečen od kisline po obrazu, mu je okrog lica zavezal ruto, da bi skrnil opeklino. Marija Leskovar pa je drugo jutro odšla k sosedom in jim dejala naj nareče zvonenje in pogreb za moža. Ko je sosedka Marija Hojnik vprašala kako to, da je mož umrl, saj je še prejšnji dan delal na polju, ji je odgovorila: »Ponoči mi je umrl na postelji. Kar zaspal je za mojimi hrbtom, revček.« in se je pričela jokati. Toda o sumljivih okoliščinah Leskovarjeve smrti je bila še isti dan obveščena postaja ljudske milice in tajništvo za notranje zadeve. Tako je bil ta gusen zločin tudi takoj razkrit.

In zakaj je prišlo do zločina? Zakaj je obdolžena Marija Leskovar nagovorila zeta, da je ubil njenega moža?

Obdolženka je bila rojena pred 62 leti kot nezakonska hči Ani Ribič iz Pobrežja pri Mariboru. Ko je bila stara 4 leta, jo je dala mati v rejo k Antonu in njegovi sestri Elizabeti Hojnik v Spodnjih Grušov-

Morilee in njegova tašča na sodišču pri soočenju

»Z Leskovarjem sem se pričel prepirati. Dejal sem mu, naj mi pove, kdaj me bo pregnal s posestva. Odgovoril mi je, da tega ne bo storil in da je to dejal v razburjenosti. Prosil me je, naj si bomo dobri. Jaz pa sem mu dejal, da je sedaj že prepozno. Ponudil sem mu stekleničico s solno kislino in mu dejal naj popije, češ da je to »šnops«. Ko sem mu dal stekleničico k ustom, je zamahnil z roko. Tedaj sem dejal Ma-

ljah, ki nista imela otrok. Po njuni smrti je zato tudi podedovala majhno premoženje. Prej kot se je poročila s pokojnim Francem je imela že dva nezakonska otroka, z njim pa še sina Franca in hčer Terezijo. Sin Franc je kmalu prišel zaradi slabe vzgoje na kriva pota in je zdaj v zaporu na prestajanju kazni. Obdolženka se že takoj po poroki z možem ni preveč razumela. Prepri in tudi pretepi so bili na dnevnem redu. Ot ona trdi jo je mož vedno pretepala, sosedi pa vedo povedati, da tudi ona njemu ni ostala dolžna.

Pred šestimi leti se je hči Terezija poročila z obtoženim Francem Fridrihom. Stara dva sta jima prepuštila posestvo, mlada pa naj bi jima zato dajala prevžitino. Toda prepri so bili vedno hujši, posebno še ker sta mlada dva težko plačevala prevžitino.

Marija je kmalu po poroki začela nagovarjati zeta Franca, naj prinese strup iz »Konusa«, kjer je bil zaposlen. S strupom bi spravili »starega« s sveta. Na obravnavi je to priznala šele, ko so jo soodličili s prvoobtoženim. Zet tistokrat kisline ni dobil, ker je bil še premalo časa v podjetju, leta 1960 pa je Franc odšel na odsluženje vojnega roka.

Ko se je čez dve leti vrnil, ga je tašča spet pričela nagovarjati, češ da jo mož stalno pretepa. Par mesecev pred umorom je zato prinesel iz tovarne stekleničico s kislino. Dejal je, da on ni nameraval dati kisline tasta, pač pa tašča. Sicer pa je bil tudi morilec znan kot zelo grob in nasilen človek, ki je že mnogim grozil z nožem. Tako je napetost v družini rasla, dokler ni prišlo omenjenega dne do gusnega uboja, kakršnega ne pomnijo na celjskem področju.

Namestnik javnega tožila Bogdan Jereb je v svojem govoru dejal, da sta obtožena pripravljala uboj že mnogo časa. Sam uboj pa je bil izvršen na grozovit način, ki je povzročil žrtvi težke muke pred smrtjo. Za oba obtožena je zato zahteval najvišjo, to je smrtno kazen. Poudaril je, da je v zadnjem času zelo naraslo število ubojev ali poskusov uboja in je zato nujna strožja politika kaznovanja storilcev.

Obadva zagovornika: dr. Ervin Mejak in Marjan Medved pa sta zahtevala da se kazen prekalificira iz uboja na grozovit način v navaden naklepn uboj.

Sodišče je ugodilo zahtevi obrambe in uboj prekalificiralo. Obtožena pa sta dobila najvišjo kazen, ki jo zakon določa za tak delikt, to je vsak 15 let strogega zapor.

iz

KRONIKA NESREČ

— MARIJA KOLAR iz Seč je pri padcu dobila težje poškodbe na glavi.

— Dvoletna RADICA ZAKOŠEK iz Celja se je opekla z vročo vodo.

— MARIJA GORENC iz Preboda, si je pri padcu poškodovala nogo.

— PLAUSTAJNER PAVLA iz Zamerka pri Zasuju je padla z lestve. Zlomila si je nogo.

— JOZEFA AHNIK iz Celja je padla. Zlomila si je roko.

— MARIJA SVAJGER iz Polzele, je padla s kolesom. Zlomila si je levo nogo v stegnu.

— ZABETA MERNIK iz Andraža pri Polzele si je pri padcu zlomila nogo.

— ALOJZ MOHORKO iz Tebarja si je pri padcu poškodoval nogo.

— FANI POTOČNIK iz Gomilkega je padla. Zlomila si je roko.

— JOŽICA GRESAK iz Vrha pri Zalcu je padla na ledu. Zlomila si je desno nogo.

— Pri padcu si je pretresel možgane FRANC CREP iz Strmca.

— JOZE ČERENAK iz Vrhe pri Dobrni, si je zlomil nogo pri podirjanju drevja v gozdu.

— IVAN ZAJC iz Zaplanine pri Vranskem je padel. Zlomil si je nogo.

Prometna kronika

AVTO ZBIL VINJENEGA KOLESARJA

Voznik osebnega avtomobila z nemško registracijo, Peter Križ je vozil po cesti iz Celja proti Ljubljani. Pred njim vozeči kolesar Janez Gogola je pri železniškem prelazu v Mednem nenadoma, ne da bi nakažal spremembo smeri, zavil v levo. Avto ga je zbil po cesti in pri tem je dobil kolesar težje telesne poškodbe ter je bil odpeljan v celjsko bolnišnico. Ugotovili so, da je bil kolesar vinjen.

TRAKTOR V PREPAD

V ponedeljek so nalagali delavci KZ Brežice na cesti Senovo—Bohor, na traktorsko prikolico hlode. Traktorist Marjan Ogorevec jim je pri tem pomagal. Tedaj pa so pri traktoru nenadoma popustile zavore in je pričel drseti po strmi cesti. Prevrnil se je v 13 metrov globok prepad, kjer sta se traktor in prikolica popolnoma razbila, tako da je škoda večja kot 2 milijona dinarjev.

VOLAN JE ZATAJIL

Pretekli teden se je pripetila težja prometna nesreča na cesti Leskovec—Veliki trn. Janez Olovec je vozil traktor NM-11-44. Na ostrem levem ovinku je traktorju odpovedal krmilni mehanizem in je zapeljal v obcestni jarek. Pri tem je dobil traktorist težje poškodbe na glavi in je bil odpeljan v brežiško bolnišnico. Na traktorju je za 120 tisoč dinarjev škoda.

NEZAVESTEN PEŠEC OB CESTI

Preteklo sredo zjutraj so našli Martina Kunšteka v nezavestnem stanju ob cesti v Tržišču pri Rogiški Slatini. Ugotovili so, da ga je zbil po cesti neznan voznik tovornjaka. Kasneje so ugotovili, da je bil to Avgust Kovačič, ki je vozil tovornjak NM-14-09. Na tovornjaku je imel naložena železna vrata, ki so za dobrih 65 cm molela preko stranice tovornjaka. Pri prehitevanju je pešca, ki je hodil pravilno po desni strani ceste, zadel z vrati v glavo in ga zbil po cesti. Ker voznik nesreče ni opazil, je vozil kar naprej. Kunšteka so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili težke poškodbe na glavi, vendar je sedaj izven nevarnosti.

MOPEDIST V AVTOBUS

V soboto popoldne je vozil mopedist Stefan Kojevce po Vodnikovih cesti proti poštni. Pred njim vozeči osebni avto se je pred prehodom za pešce ustavil in mopedist ga je hotel prehiteti. Takrat pa je pripeljal iz nasprotna smeri avtobus, ki je mopedista zbil po cesti. Mopedist je na srečo ostal brez težjih telesnih poškodb, medtem ko je bil moped popolnoma uničen. Ugotovili so, da je mopedist vozil v vinjenem stanju.

SOLATA SE JE PODRAŽILA

Muhasta situacija na celjskem trgu je spet poskrbela za presenečenje; nenadoma, kar čez noč, je poskočila cena solate. Endivijo namreč prodajajo tudi po 300 dinarjev kilogram. K sreči pa je dovolj motovilca in regrata, ki sicer nista cenejša, pomnita pa prijetno spremembo na našem jedilniku. Medtem ko regrat prodajajo po 300 do 500 dinarjev, pa je motovilec po 500 do 700 dinarjev kilogram.

Poglejmo še ostale cene: krompir prodajajo po 45 do 50 dinarjev, belo glavno zelje po 60 do 120, rdeče po 70 do 120, kisljo po 80 do 100. Kislja repa je po 70 do 80 dinarjev kilogram in je na tržnici največ v zgodnjih dopoldanskih urah. Spinača je še vedno draga, pa tudi preveliko je ni, prodajajo jo po 360 do 700 dinarjev kilogram. Cvetačo lahko kupimo že za 160 dinarjev — je pa tudi po 180, rdečo peso po 70 do 100, por po 140 do 150, čebulo po 100 do 130, radič po 480 do 600 itd. Fižol v zrnju je po 250 do 300 dinarjev kilogram.

Na tržnici je še vedno nekaj jabolk — po 60 do 100 dinarjev, medtem ko pomaranče in limone že delj časa ostajajo na ceni 300 in 280 dinarjev. Povejmo še, da so jajčka tudi po 20 dinarjev; kadar jih je pa malo, pa tudi po 30 in da je na tržnici tudi dovolj mleka. Cene, ki smo jih našli, smo zabeležili v torek.

Podjetje »Avto Celje«, Celje, razpisuje v letu 1964 naslednja učna mesta:

- VAJENCE AVTOMEHANIČNE STROKE
- VAJENCE AVTOKLEPARSKE STROKE
- VAJENCE AVTOLIČARSKE STROKE
- VAJENCE AVTOTAPETNIŠKE STROKE
- VAJENCE TRGOVSKE AVTO STROKE

Pogoji: končana osemletka.

Prošnje sprejema sekretariat podjetja do zasedbe prostih učnih mest.

OBVESTILO

Skupščina občine Celje, uprava za dohodke, obvešča vse davčne zavezance od samostojnih poklicev in premoženja, da so po 83. členu uredbe o dohodnini (Uradni list FLRJ, št. 22/61) razgrnjeni na vpogled predlogi davčnih osnov (promet in čisti dohodek) za zavezance, ki bodo obdavčeni po pavšalni davčni osnovi za 1964. leto.

Predlogi davčnih osnov bodo na vpogled pri upravi za dohodke Skupščine občine Celje, Gregorčičeva ul. št. 6/II. nadstropje levo, od 9. 3. 1964 do 21. 3. 1964. leta.

SKUPŠČINA OBČINE
CELJE
Uprava za dohodke

R A Z P I S

MESTNA LJUDSKA KNJIŽNICA V CELJU
razpisuje delovno mesto

1. KNJIŽNICARJA s strokovnim izpitom
2. KNJIŽNICARJA — pripravnik

Pogoji pod točko 2 — dovršena srednja šola z zaključnim izpitom. Prednost imajo absolventi gimnazije ali učiteljskega. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

STANOVANJSKA SKUPNOST CENTER CELJE

razpisuje delovno mesto

vodje servisa

KEMIČNE ČISTILNICE IN BARVARNE

Pogoji:

Visoko kvalificiran delavec tekstilne stroke z znanjem apreture ali kemik z najmanj 3-letno prakso v stroki in 6-letno prakso na vodilnem delovnem mestu.

Plača po pravilniku.

Mizarsko podjetje »OPREMA« Celje, Tovarniška ulica 11
sprejme v službo

- 10 KVLIFICIRANIH IN POLKVLIFICIRANIH MIZARJEV
- 6 PARKETARJEV
- 5 VAJENCEV ZA MIZARSKO OBRT

Nastop službe je možen takoj.

Posiljate pisemne ponudbe, ali pa se osebno zglošite na upravi podjetja.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij
v Tekstilni tovarni — Preboda

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- 3 KD — STROJNE KLJUČAVNICARJE
- 1 KD — REZKALEC
- 1 KD — ŽELEZOSTRUJAR

Pogoji: opravljeni strokovni izpit iz posameznih strok dejavnosti in primerna strokovna praksa, odslužen kadrovski tok, starost do 30 let.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD.

Interesenti naj se osebno ali pisмено javijo v podjetju do 10. marca 1964.

Komisija za sprejemanje in odpušcanje delavcev
gostinskega podjetja »Ojstrica« Celje

RAZPISUJE

1. DELOVNO MESTO FINANČNEGA KNJIGOVODJE
2. DELOVNO MESTO ČISTILKE

Pogoji pod 1.: srednješolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso v finančni stroki.

Nastop službe takoj oziroma po dogovoru.

OBJAVE IN OGLASI...

IZLETNIK

IZLETNIK CELJE — PUTNIK BEOGRAD
vabimo vas na naše majske izlete:

- MÜNCHEN mednarodni obrtniški veseljesej — štiridnevno potovanje z avtobusom
- ISTANBUL, SOFIJA — dvodnevni izlet z avtobusom
- PARIS, NICA, MONTE CARLO, MILANO, BENETKE — desetdnevno potovanje z vlakom
- RIM, NEAPELJ, POMPEJI, CAPRI, FIRENCE, BENETKE, TRST — desetdnevno potovanje z vlakom
- KIJEV, LENINGRAD, MOSKVA — luksuzno potovanje preko BUDIMPESTE z vlakom (spalni in jedilni vagon), avion — štirinajstidnevno potovanje
- BUDIMPESTA — dvodnevno potovanje z avtobusom
- ATENE, SOLUN, PELOPONEZ, DELFI — desetdnevno potovanje z avtobusom
- BENETKE — dvodnevni izlet z avtobusom
- TRST — enodnevni izlet z avtobusom
- DUNAJ — štiridnevni izlet z avtobusom
- KOROSKA — enodnevni in več dnevni izleti z avtobusom

Za delovne kolektive smo pripravili še naslednje izlete:

- Dvodnevne izlete z avtobusom:
- VRSIC, TRENTA, GORICA
- ZAGREB, KARLOVAC, PLITVICE, SENJ, REKA
- POSTOJNA, KOPER, PIRAN, PULA, OPATIJA, REKA
- Enodnevne izlete z avtobusom:
- LOGARSKA DOLINA
- POHORJE
- BLEJ, BOHINJ, KRANJSKA GORA
- NOVO MESTO, BAZA 20, KOČEVJE, RIBNICA, LJUBLJANA
- POSTOJNA, PREDJAMSKI GRAD

VSE TURISTIČNE USLUGE VAM SOLIDNO NUDI IZLETNIK TURISTIČNA AGENCIJA, POSLOVALNICA CELJE, Titov trg 3 — nasproti avtobusne postaje, telefon 28-41.

POSLUŽUJTE SE NASIH AVTOBUSOV ZA POSEBNE VOZNE!
Se priporoča IZLETNIK CELJE

GLEDALISČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISČE CELJE

Petek, 6. marca 1964 ob 19. uri: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. Gostovanje v Sentjurju pri Celju.

Sobota, 7. marca 1964 ob 17.30: Proslava 8. marca. Spored izvaja akademska folklorna skupina »France Marolt« iz Ljubljane. Organizator Obč. odbor SZDL Celje.

Nedelja, 8. marca 1964 ob 10. uri: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. I. nedeljski dopolnilski abonma. Stojišča so še na razpolago.

Sreda, 11. marca 1964 ob 17. uri: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. Abonma za upoko-jence. Nekaj vstopnic je še na razpolago.

Četrtek, 12. marca 1964 ob 14. uri: Juro Kislanger: IZLET. Zaključena predstava za osnovno šolo Rogaska Slatina.

Petek, 13. marca 1964 ob 15.30: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. I. šolski abonma. Stojišča so še na razpolago.

Sobota, 14. marca 1964 ob 19. uri: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. Abonma za delovne organizacije in izven. Vstopnic je še do voli na razpolago.

Nedelja, 15. marca 1964 ob 15.30: Alexandre Rivemale: REZERLIST. Komedija. Zadnji-krat. Rezervacija vstopnic po telefona 29-60 in 29-64.

KONCERTI

Sreda, 11. marca: V. abonmajski koncert PEVSKI VECER

Nada Vidmar — sopran
Milja Gregorac — tenor
Marijan Lipovšek — klavir

Začetek ob 19.30 v Narodnem domu. Cen-jene abonente prosimo, da poravnajo za-padli obrok.

KINO

KINO SVOBODA SEMPETER
Od 8. 3. 1964 — ameriški barvni film »Po-let v bodočnost«

11. 3. 1964 angleški film »Vso dolgo noč«

12. 3. 1964 francoski film »Ljubezen pri pet-najstih«

KINO SEVNICA

Dne 8. in 9. 3. 1964 jugoslovanski film »Sreč-no kekec«

11. 3. 1964 sovjetski film »Stava in dekleta«

PRODAM

PRODAM 2 postelji, 2 nočni omarici s psi-ho, komodo, Conč, Celje, Oblakova 6.

NOVO opremo za spalnico prodam. Gajšek, Nova vas, Poljska 12.

KLAVIR dunajske znamke prodam. »Ogled v soboto in nedeljo. Naslov v upravi li-sta.«

POSESTVO manjši, 5 minut od glavne ceste, prodam. Informacije pri Kenda, Celje, Lava 14.

DOBRO ohranjen pianino prodam. Naslov v upravi lista.

NIJNO prodam zaradi plačila avtomobila brezhibno PRIMO 150, prevoženih 8900 km. Plačilo možno v treh mesecih. Na-slov v upravi lista.

OB GLAVNI CESTI prodam hišo in 15 a zemlje, s temeljem za novo hišo 8x9 v Sv. Florjani pri Sošanju. Informacije: Saruga Olga, Soštani, Cesta Talcev 2.

UGODNO prodam 3000 kg sena. Vedenik Marija, Prebold 16.

KUHINSKO KREDENCO ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

KUHINSKO KREDENCO dve omari in otroški voziček na tri kolesa, lesena iz-vedba, prodam. C. A. Celje, Ipavčeva 16.

PRODAM novo 80 basno klavirsko harmo-niko »Melodija« — 5 registrov in steklene stene z okni, primerno za vrtno verando. Celje, Drobničeva 1.

PRODAM dobro ohranjeno mlatilnico (ve-je in žiti). Naslov v upravi lista.

HREŠEVEC — sladkaj, za piščajo ali preku-ho žganja prodam. Fijavž, Frankolovo, Verpete 10.

UGODNO prodamo weekend hišico s štirimi ležišči in raznim inventarjem, v Filip — Jakova pri Zadru. Cena 600.000 din. Sin-dikalna podružnica Gostinskega podjetja »Na-na« Celje.

VSELJIVO hišo z 64 a zemlje v Sentjurju pri Celju prodam proti gotovini. V hiši vodovod in kopalnica. (Primerno za iz-seljence). Informacije: Fendre, Celje, Zg. Hudinja 48.

DOBRO ohranjeno »Lambretto« prodam, tudi na ček. Naraks, Celje, Stanetova 5.

PRODAM ali zamenjam za hlevski gnoj: polšstvo za samsko spalnico, trdi les (po-stelja, nočna omarica, umivalna miza), Na-slov v upravi lista.

PRODAM del hiše, oziroma sobo, in kuhin-jo z delom gospodarskega posloja in nekaj zemlje v bližini Zalca. Naslov v upravi lista.

PRODAM skoraj novo hrastovo spalnico brez omare, kavč, nova garažna vrata in nekaj sobnih vrat, obešalno steno, 4 mize s stoli ter raze dele malo rabljenega po-šitva. Naslov v upravi lista.

FIAT — 600 D letnik 1961 — prodam ugod-no. Naslov v upravi lista.

OSNOVNA ŠOLA ŽALEC

proda
rabljen harmonij

KUPIM

KUPIM enodružniško dograjeno ali nedo-grajeno hišo v Celju. Ponudbe pod »Plač-ljivo takoj.«

STANOVANJA

ZA ENOSOBNO stanovanje v Celju nudim posojilo ali plačam za dve leti vnaprej. Naslov v upravi lista.

USLUŽBENEC išče sobo v Celju ali bližnji okolici. Plača dobro. Naslov v upravi li-sta.

ZAKONCA brez otrok iščeta nujno, prazno ali opremljeno sobo v Celju ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

PRAZNO sobo 5x5 oddam samo za krojač-ko ali šiviljsko obrt. Celje, Kidričeva 4.

OPREMLJENO sobo za dobo enega leta išče dekle. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

KROJŠKEGA pomočnika-co, sprejme kro-jšč Anderšek, Celje, Linhartova 18.

MODNIŠKO pomočnico sprejme štiri-članska družina. Naslov v upravi lista.

MEHANIKA — pomočnika za popravilo mo-pedov sprejmem. Stanovanje preskrblje-no. Strašek, Mestinje — Mehanik.

RAZNO

V počastitev spomina pokojne Suharjeve mamice poklonili uslužbenici uprave Ze-lezarne v Storah. Zvezi slepih v Celju 6.100 dinarjev. — Iskrena hvala.

MANJSO sobo s kuhinjo in sobo s poseb-nim vhomod zamenjam za večje. Ogled od 11. do 17. ure. Naslov v upravi lista.

DELAVCA vžamem na hrano in stanovanje. Prodajam tudi sladko seno, semenski zgo-dnji in pozni krompir — cvetnik. Naslov v upravi lista.

DVOOBNO stanovanje (ob tržnici) zame-njam za enako ali večje v bloku na Oto-ku. Ogled od 14. do 15. ure. Ribič Franc, Celje, Linhartova 8.

CISTIM sadno drevje in režem brajde. Do-pisi: Vrusnik, Teharska cesta 39.

ZAMENJAM novo dvosobno stanovanje na Otoku s centralno kurjavo za enako brez centralne kurjave. Naslov v upravi lista.

BREZPLAČNO stanovanje nudim mlajši upokojenki ali dekletu za majhno pomoč v gospodinjstvu. Videnšek, Celje, Slan-drov trg 3/I.

TURIZEM

PREDAVANJE O GRIJI V CELJU

Olepkvalno in turistično društvo Celje prireja v četrtek, dne 12. marca ob 19.30 v Narodnem domu turistično predavanje s številnimi barvnimi diapozitivi. Predaval bo dr. Valter Bohinec iz Ljubljane z diapoziti-vi Francija Bara »PO ZNANI IN NEZNANI GRIJI«.

PROSPEKTI ZA SORODNIKE V INOZEMSTVU

Celjska turistična zveza vabi vse, ki ima-jo sorodnike in znance v inozemstvu, da ji pošljejo njihove naslove. Poslali jim bodo brezplačno turistične prospekte.

DOLŽARNE PRIREDITVE V VELENJU

V soboto, dne 7. marca ob 20. uri bo dru-žabni večer v hotelu »Paka« Velenje. Ples bo vodil plesni mojster Simončič. V nede-ljo, dne 8. marca pa ob 18. uri v restav-raciji »Jezero« v Velenju lovška pojedina.

RAZPISI

RAZPIS

Občinska zveza za telesno kulturo knjigovodski servis Celje

Trg Svobode 10

razpisuje prosto delovno mesto

POMOŽNEGA KNJIGOVODJE

Pogoj je končana ekonomska, adminis-trativna šola ali pa daljša praksa. Plača po in-teremem prvilniku zveze. Nastop službe s 1. aprilom, ali po dogovoru.

Prošnje pošljite na gornji naslov najkas-neje do 14. marca 1964.

OBJAVE

LICITACIJA

Splošna bolnišnica Celje bo

V TOREK 10. MARCA 1964 OB 9. URI javno razprodajala staro opremo in material in sicer 2 litoželezni peči za centralno kurjavo, železno stopniščno ograjo, ploč-evino od žlebov, glinaste ploščice, grad-beni les, stavbo in naprave za destilacijo vode, rabljen parket in lončene peči.

Pri razprodaji bodo imele prednost gos-podarske organizacije in ustanove. Zasebniki morajo kupljene predmete takoj plačati. Ogled predmetov in materiala je možen od 8. ure dalje istega dne.

SPLOŠNA BOLNIŠNICA CELJE

Po določbah Zakona o financiranju grad-nje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47/1959), pravil sklada in po sklepu 6. redne seje upravnega odbora z dne 25. februarja 1964

RAZPISUJE SKLAD ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO OBČINE SMARJE PRI JELSAH VI. NATECAJ

za dajanje posojil za gradnjo, dovršitev oziroma odkup novih stanovanjskih hiš in stanovanj ter komunalnih objektov, ki so s temi gradnjami v neposredni zvezi.

Po tem natečaju bo odobril sklad za ko-riščenje v letu 1964 naslednja pojasnila:

1. Družbenim pravnim osebam do višine din 66.328.000
2. Osebam v delovnem razmerju do višine din 50.000.000

I. POGOJI ZA POSOJILA

A) Za družbene pravne osebe:

1. Minimalni lastna udeležba
2. Za gospodarske organizacije in zavode, ki poslujejo po načelih gospodarskega po-slovanja 40 %
3. Za druge pravne osebe 20 %
4. Najdaljši rok odplačila 15 let
5. Obrestna mera
6. z rokom vračila do 10 let najmanj 2 %
7. z rokom vračila nad 10 let najmanj 3 %

B. Za osebe v delovnem razmerju

1. Lastna udeležba najmanj 50 %
2. Rok vračila največ 20 let

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Tiselj Marjan, Celje, veterinar — Celje Savinjska 3/II (Savinjsko nabrežje) tel. 28-71 on 7. do 14. III. 1964.

PO SLOVENSKI KOROSKI! Stalni dvodnevni avtobusni izleti.

MILANO — štiridnevni avtobusni izlet na mednarodni velesejem v aprilu; prijave do 10. marca.

VARSAVA — desetdnevni avtobusni izlet v aprilu; prijave do 10. marca.

POSEBNA PRILOŽNOST!
V času od 26. do 30. 4. 1964 izlet na Madžarsko za prostovoljne delavce. Prijave do 15. marca 1964.

PRVOMAJSKI IZLET!
V času prvomajskih praznikov vabimo na naš izlete:

RIM—SAN MARINO — sedemdnevni avto-busni izlet; prijave do 30. marca.

AVSTRIJA—SVICA—ITALIJA — sedemdnevni avtobusni izlet (Innsbruck—Zürich—Bern—Luzern—Milano); prijave do 25. marca.

Pred vsakim izletom obiščite turistično podjetje Kompas — Celje. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugosla-viji in v inozemstvo z modernimi turistič-nimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjama obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. Kompas — Celje posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, pomorski in letalski promet. Kompas posreduje v naj-krajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejma depozite.

Kompas Celje daje brezplačno vse pro-metne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominke, filateli-stične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča Kompas — Celje Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

OBJAVA

Sklad za zidanje stanovanjskih hiš Občinske skupščine Sentjur pri Celju razpi-suje po sklepu seje upravnega odbora sklada z dne 27. 2. 1964. pravil sklada in do-ločb 45., 46. in 47. člena zakona o finan-ci-ranju gradnje stanovanjskih hiš (Uradni list FLRJ, št. 47-752/59)

VI. NATECAJ

za posojila iz sredstev sklada za zidanje stanovanjskih hiš Občinske skupščine Sent-jur pri Celju.

1. Po tem natečaju daje sklad posojila do 85.000.000 in sicer:
 - a) gospodarskim in drugim organizacijam do zneska din 55.000.000 od tega 20.000.000 din v letu 1964, ostanek 35.000.000 din pa v letu 1965.
 - b) fizičnim osebam (osebam v delovnem razmerju) do zneska din 50.000.000 od tega v letu 1964 20.000.000 din in v letu 1965 30.000.000 din.
2. Posojila se bodo dajala za novogradnje, dozidave in dovršitve stanovanjskih hiš ozi-roma blokov, prvenstveno v zazidalnih oko-linah.
3. Pogoji za pridobitev posojila so:
 - a) lastna udeležba pod 1 a vsaj 50 % pred-računske vsote in pod 1 b) dovršena vsaj II. faza gradnje.
 - b) najnižja obrestna mera 2 %
 - c) najdaljši rok odplačila pri blokovni gradnji 30 let pri ostalih gradnjah 20 let.
 - d) urejena dokumentacija po pravilih sklada in predpisov o gradnji investicijskih ob-jektov.
4. Ponudbe po tem natečaju se vlagajo na obrazcu KB-S-1 do vključno 25. marca 1964 v zapечатem ovitku z oznako »VI. NATE-CAJ« pri skladu za zidanje stanovanjskih hiš Občinske skupščine Sentjur pri Celju.
5. Upravni odbor sklada ne bo upošteval ponudb z nepopolno dokumentacijo in tudi ne ponudb, vloženih po zaključnem roku.

Sentjur pri Celju, dne 3. 3. 1964.

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš Obč. S Sentjur pri Celju

3. Obrestna mera
 - z rokom vračila do 15 let najmanj 2 %
 - z rokom vračila nad 15 let najmanj 3 %
- Od zneska, ki je določen za posojila ose-bam v delovnem razmerju, se bodo do višine din 10.000.000 izjemoma odobraval po-sojila pod bolj ugodnimi pogoji tistim aktivnim udeležencem NOB, ki niso v takem gmotnem položaju, da bi lahko uspešno konkurirali na natečaju z ostalimi prosilci ter nimajo primeranih stanovanj.
- Pod bolj ugodnimi pogoji je mišljen dalj-si rok vračila (do 30 let) z enotno obrestno mero 2 %.
- Tem prosilcem bo v izjemnih primerih odobreno posojilo tudi za velika popravila obstoječih stanovanjskih hiš, kjer bo adap-tirano nad 50 % vrednosti stanovanjske hi-še, če je popravilo nujno potrebno.

II. VLAGANJE PROSENJ IN DOKUMENTACIJE

Prošnje se vlagajo pri Komunalni banki Celje ekspozitura v Smarju pri Jelšah in sicer na obrazcih, ki se dobijo pri tej ban-ki. Prošnje je označiti z oznako »VI. na-tečaj«. Vložiti se morajo najkasneje do 28. marca 1964.

V prošnji je navesti višino zaprošenega posojila, ponujen rok vračila, ponujeno obrestno mero, rok koriščenja in rok do-vršitve gradnje.

Prosilci, ki želijo koristiti posojilo v dveh letih (če gradnja ne bo končana v letu 1964), morajo navesti, koliko posojila želi-jo koristiti v letu 1964 in koliko v letu 1965.

Prošnji je priložiti:

1. Sklep najvišjega organa upravljanja o najetju posojila
2. Potrjen investicijski program in glavni projekt s predračunom celotnih gradbe-nih stroškov
3. Gradbeno dovoljenje
4. Poročeno izjavo pristojnega oblastne-ga organa
- b) osebe v delovnem razmerju
1. Potrjen gradbeni načrt s predračunom celotnih gradbenih stroškov

2. Gradbeno dovoljenje izdano v svojstvu osebe v delovnem razmerju
3. Izpisek iz zemljiške knjige
4. Potrdilo o zaposlitvi z višino rednih mesečnih prejemkov, oziroma prepis odloč-be o višini pokojnine ali invalidnine
5. Vključiljsko izjavo zavarovanja v ko-rist sklada
6. Potrjeno odstopno izjavo o adminis-trativni prepovedi na osebne prejemke
7. Navedbe vseh eventualnih posojil z vi-šino mesečnih obrokov
8. Seznam družine graditelja, ki se bo vse-lila v novo stanovanje
9. Aktivni udeleženci NOB, ki želijo ko-ristiti bolj ugodne pogoje, prepis dokumen-ta, iz katerega je razvidno, da so se aktiv-no udeležili narodnoosvobodilne vojne (uve-renje o demobilizaciji) in potrdilo pristoj-nega stanovanjskega organa, da nimajo pri-merne stanovanja.

III. OSTALA DOLOČILA

Posojila se bodo odobraval samo kredit-no sposobnim prosilcem, ki bodo z zapro-šenim posojilom in z lastno udeležbo zago-tovili dokončno zgraditev stanovanjske hiše ali stanovanja, za katerega prosijo posoji-lo. Z dokončno zgraditvijo je mišljena vključno fasada.

Na natečaju ne morejo sodelovati osebe, ki so posojilo že dobile po prejšnjih nate-čajih.

Na natečaju bodo uspeli najugodnejši po-nudniki, z ozirom na višino razpoložljivih sredstev. Kot bolj ugodni ponudniki se bodo vračila. Upoštevala se bo tudi ekonomičnost smatranih prosilci v višjo lastno udeležbo, z višjo obrestno mero in s krajšim rokom gradnje.

Pod enakimi pogoji, ki jih bodo nudili, bodo imeli prednost nosilci, ki že gradijo, z ozirom na fazo gradnje.

O izidu natečaja bodo prosilci obvešeni s pisemno odločbo. Celotni izid natečaja pa bo objavljen na občinski oglasni deski v Smarju pri Jelšah in pri Komunalni banki Celje, eksp. Smarje pri Jelšah.

Upravni odbor
Sklada za stanovanjsko izgradnjo občine Smarje pri Jelšah

Veliko nagradno žrebanje

KOMUNALNA BANKA CELJE s podružnico CELJSKO MESTNO HRANILNICO in ekspoziturami objavlja veliko nagradno žrebanje.

V poštev pridejo vsi vlagatelji, ki bodo v času od 15. januarja do 31. marca 1964 vložili na hranilno knjižico najmanj 50.000 dinarjev in to vlogo vezali na odpovedni rok nad 12 mesecev.

Take vloge sprejema Komunalna banka Celje, Celjska mestna hra-nilnica in ekspoziture v Zalcu, Mozirju, Laškem, Slov. Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Brežicah, Videm-Krškem in Sevnici.

NAGRADE:

- 1 HLADILNIK
- 1 ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK
- 1 TRANZISTOR
- 1 ELEKTRIČNI GRAMOFON
- 1 ELEKTRIČNI BRIVSKI APARAT

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 6 do 7 %.

Vlagajte svoje prihranke, koristili boste sebi in skupnosti!

Komunalna banka Celje

INVESTICIJSKI BIRO TRBOVLJE

INŽENIRSKO PROJEKTANTSKO PODJETJE

RUDARSKO INDUSTRIJSKE SKUPNOSTI »RUDIS«

potrebuje za ojačitev svoje projektantske grupe v Zah. Nemčiji:

2 gradbena tehnika

za obdelavo armatur in inženirskih gradenj

Ponudbe poslati na Investicijski biro Trbovlje, Gimnazijska 16.

Gostinsko podjetje »Ojstrica«, Celje, Ljubljanska c. 5 prodaja

rabljeni gostinski inventar (mize, stole, kredence, vinske sode in drugo) 9. 3. 1964. Za družbeni sektor od 8. do 10. ure, po tem času pa za ostale interesente.

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

DELA NIKOLI NE ZMANJKA

Pogostejše kot kdajkoli prej se zdaj sestaja upravni odbor okrajne zveze za telesno kulturo v Celju. Pet sej v osmih mesecih potrjuje, da celotno problematiko obravnava ta organ.

V vrsti številnih problemov, ki jih je upravni odbor obravnaval pod vodstvom predsednika FRANCA VITANCA na zadnji seji, so bile poudarjene predvsem tri naloge:

- poživitev in uspešen zaključek akcije »telesno kulturo mladini«
- priprave na letošnje plavalne šole ter
- priprave na prikaze telesnovzgojne dejavnosti v občini in krajih v počastitev dvajsete obletnice osvoboditve.

Odgovornost za uspešno nadaljevanje prejšnje vsejugoslovanske pionirske akcije so v drugi in nadaljnji fazi — vsaj tudi v tem primeru ne gre za kampanjsko, marveč za stalno nalogo — prevzele organizacije za telesno kulturo, zlasti pa občinske in okrajne zveze. V letošnjem septembru bi naj bili objavljeni rezultati tega dela ter podeljene nagrade najboljšim organizacijam, zlasti še telesnovzgojnimi. Vse to pa zahteva, da bodo morali ustrezni odbori pri občinskih in okrajnih zvezah za telesno kulturo proučiti dejavnost, izluščiti iz pester aktivnosti najboljše in določiti njihov vrstni red. To je delo, ki ga ni moči odložiti ali zavlačevati.

Ce smo lani začeli z akcijo »naučite se plavati« s precejšnjo zamudo, je letos dovolj časa, da se že zdaj izdelajo konkretni programi plavalnih šol in tečajev. Za najboljše izvedbo takih šol imamo v okraju naravnost idealne pogoje. Tu so številni plavalni bazeni, reke in potoki, ki omogočajo izvedbo plavalnih tečajev. Iz-

vršitev te naloge je hkrati moralna obveznost telesnovzgojnih organizacij do tiste mladine, ki ne zna plavati; te pa je po podatkih več kot preveč tudi v našem okraju.

Prihodnje leto bomo počastili dvajseto obletnico osvoboditve. Ta praznik bodo proslavile tudi telesnovzgojne organizacije. Tako se šolska mladina pripravlja na številne nastope. Razen tega je okrajna zveza

za telesno kulturo priporočila tudi svojim organizacijam, zlasti še občinskim zvezam, da tudi one izvedejo podobne prireditve, oziroma da sodelujejo na tistih, ki jih pripravljajo šole. Predlog je, naj bi v občinskih središčih, pa tudi v drugih krajih pripravili takšne telovadne nastope, na katerih bi prikazali vso pestrost telesnovzgojnega udejstvovanja v občini oziroma okraju.

PRIZNANJE NAJBOLJ PRIZADEVNIM

Ce kdo, potem se lahko zlasti telesnovzgojni delavci pritožujejo, da so po navadi prikrajšani za družbeno priznanje za svoje vestno amatersko delo v najrazličnejših organizacijah. Redki so primeri, ko dobijo ti delavci za svoje požrtvovalno delo vsaj majhno priznanje.

TRI ZMAGE IN PORAZ

Namesto troboja je bil v nedeljo v Slovenskih Konjicah le dvoboj namiznoteniških ekip Celja in Pomurja. Celjsko ekipo so sestavljali igralci iz Celja, Konjic, Zalca in Šmartna ob Paki. Celjani so zmagali v vseh ekipnih dvobojih razen pri pionirjih. Posamezna srečanja pa so se končala takole: pri članih 8:1, članicah 4:1 ter pri mladincih 9:0 za Celje. Dvoboj najmlajših igralcev pa se je končal z zmago pomurskih pionirjev z rezultatom 6:3.

Na turnirju posameznikov pa je zmagal Klemenčič (Pomurje), ki je v finalni igri odpravil Celjana Kvasa 2:0. Medtem ko je tretje mesto pripadlo Gajšku, se je na četrto uveljavil Mikeln.

O tem problemu je pred kratkim razpravljala tudi okrajna zveza za telesno kulturo in sklenila, da bo občasno vabila na razgovore najbolj prizadevne delavce v posameznih strokovnih komisijah in jim ob tej priložnosti podeljevala tudi skromne materialne nagrade. Skromne predvsem zaradi tega, ker nima zadostnih sredstev, da bi plačevala delo, ki ga ti ljudje sicer opravljajo in so ga že opravili.

Tako je bilo v ponedeljek popoldne prvo takšno srečanje, na katerem so se sestali nekateri prizadevni delavci rokometne, smučarske, kegljaške, namiznoteniške in še nekaterih drugih komisij. Razen tega so predstavniki okrajne zveze ob tej priložnosti čestitali še skupini nogometnih sodnikov za njihovo dolgoletno delo v organizaciji pa tudi na nogometnem polju sploh.

Razgovor je pokazal, da je okrajna zveza za telesno kulturo izbrala pravo pot in da so tudi takšni pomniki ter podelitev skromnih priznanj ena izmed oblik tistega dela, ki lahko rodi zaželene uspehe.

ZASLUŽIJO PRIZNANJE

Klub za vzrejo športnih in službenih psov v Celju je priznan med najboljšimi v Sloveniji; po priznanju višjih forumov pa lahko sodimo, da je tudi eden najboljših v državi. To čestitko so klubu izrekli v soboto na občnem zboru predstavniki ustrezne republiške zveze pa tudi mnogi zastopniki drugih klubov. Na to priznanje so lahko ponosni vsi.

Na skupščini so sprejeli pester program dela in finančni plan za letošnje leto. Tako so predvideni nastopi v raznih krajih celjskega okraja, posebno še pri bolnišnicah in zdraviliščih, nadalje dva nastopa izven okraja ter eden v sosednji Avstriji. Klub bo poslal svoje člane tudi v lavinski tečaj. Z dresuro pa se bo pričelo še v tem mesecu na lepo urejenem vezbalšču v gozdu nad mestnim parkom.

ZMAGA ZA ŠOŠTANJČANE

V odsotnosti igralcev iz Velenja in Prebolda je bil v nedeljo v Štorah turnir takolimenovane zimske okrajne lige v košarki. Zmagala je druga vrsta šoštanjke Elektro, ki je v finalnem srečanju odpravila ekipo sodnikov (v podaljškju igre) z rezultatom 55:44. Na tretje mesto so se plasirali igralci iz Štor, na četrto pa košarkarji celjskega Partizana.

ORLIČNIK DRUGI

Judo sekcija celjskega Olimpa je tudi tokrat potrdila sloves dobrega organizatorja. Tako je tudi v soboto in nedeljo odlično pripravila ter izvedla republiško prvenstvo v judu po kategorijah ter borbe za naslov absolutnega prvaka.

Od celjskih udeležencev sta se najbolje držala Medved ter Orličnik, ki sta v svoji kategoriji zasedla četrto oziroma drugo mesto.

NOVA ZMAGA DVGALCEV UTEŽI

Zadnji dan prejšnjega tedna so dvigalci uteži Partizana nastopili že v šestem kolu republiške lige ter premagali ekipo Partizana iz Kočevja za 55 kilogramov. Kot po navadi sta se tudi tokrat še posebej izkazala Jože Urankar ter Salej. Medtem ko je prvi dvignil 292,5, je drugi zabeležil rezultat 280 kg.

Po tej zmagi so celjski dvigalci uteži na prvem mestu republiške lige.

KLADIVAR : ČAKOVEC 2:1

V drugi prijateljski tekmi v letošnjem letu je Kladivar izbojeval zmago proti moštvu Čakovca z rezultatom 2:1. Gola za domače barve sta dosegla Kokotec in Devčič. Sicer pa lahko tudi po tej tekmi sodimo, da je moštvo celjskih plavil solidno pripravljeno na bližnje prvenstveno tekmovanje.

- Sem in tja po Celju -

»VESNA« V PRENOVLJENI HIŠI

Trgovsko podjetje »Moda« je v ponedeljek odprlo prenovljeno poslovalnico »VESNA« v Stanetovi ulici. S tem, moderno urejenimi lokalom,

je Celje pridobilo prepotrebno trgovino, ki je bogato založena z vsakovrstnimi tekstilnimi in galanterijskimi izdelki.

Ta lokal so pričeli preurejevati v lanskem juniju. Prvi del je bil gotov že v oktobru in so v njem od takrat naprej tudi poslovali. V lokalih so specializirani oddelki za tekstil, pletenine, moško perilo, žensko perilo ter galanterijo. Lokal je zaradi velikih oken zelo svetel in se kupec v njem dobro počuti. Za solidno postrežbo se trudi 20 prodajalcev, ki pa so se morali prvi dan pošteno truditi, da so lahko postregli vsem potrošnikom, ki so ta dan obiskali lokal.

Lokal ima 230 kvadratnih metrov prodajnega prostora in priročna skladišča. Ker ima idealno lego v trgovskem centru Celja, pričakujejo velik promet. Za letošnje leto imajo planiranih 460 milijonov dinarjev prometa. Upajo pa, da bodo s solidno postrežbo in bogato izbiro kvalitetnega blaga, številko zaokrožili na -elj

SOCIALNI DELAVCI SO ZBOROVALI

Pred dnevi je bil v Dobrni občini zbor društva socialnih delavcev okraja Celje. Zbor so sklicali takoj po dvodnevem strokovnem seminarju, kjer so razpravljali o aktualnih nalogah bodočega dela.

Občnega zbora so se udeležili tudi predstavniki društev iz Kopra, Ljubljane in Maribora, pa tudi pokrovitelj občnega zbora — predsednik okrajnega sindikalnega sveta Celje, tov. Vlado Črešnik. Člani društva so izvolili 29-članski plenum in 7-članski izvršni odbor, katerih sestav je nedvomno porok za še uspešnejše delo društva v prihodnjem razdobju.

Sedež društva socialnih delavcev okraja Celje je v centru za socialno delo občinske skupščine v Celju. Gledališka ulica št. 2. Uradne ure pa so vsako sredno od 15. do 16. ure.

-elj

RADIO CELJE

V tednu od 9. do 15. marca bo imel celjski radio naslednji program: Celjska kronika bo vsak delavnik na sporedu ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35 ter zabavna glasba in reklame ob 17.45. Razen tega bo v ponedeljek, 9. t. m. ob 17.25 športni pregled, v sredo ob 17.20 šola za starše, v četrtek ob 17.25 radijska univerza. Glasbene oddaje pa se bodo zvrstile takole:

ponedeljek, 9.: trije pevci; torek, 10.: trio Maksa Kovačiča; sredo, 11.: glasbeni intermezzo; četrtek, 12.: zvoki iz klavirja; petek, 13.: jugoslovanske narodne pesmi; sobota, 14.: za prijeten konec tedna.

Nedeljska oddaja 15. marca se bo začela ob 12.00 s pogovorom s poslušalci. Vtem ko bodo deset minut zatem obvestila, se bo ob 12.15 začela oddaja: Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. Po glasbenem vložku, v katerem boste poslušali orglice, harmonike in kitare, bodo nedeljsko oddajo zaključili spomini internancev iz Auschwitzta.

V SEVNICI NOVI OBRATNI TEHNIKI

Pretekli teden so v Sevnici diplomirali slušatelji večerne šole strojnih obratnih tehnikov, ki jo je organizirala Delavska univerza. Večerna šola je začela s poukom že v letu 1959; za študij se je prijavilo 26 slušateljev. Delo in študij je bil zelo pester, potrebno je bilo mnogo obobjestranskih naporov, da se je prišlo do diplome. V zadnjem letniku je bilo že samo osem diplomantov, ki so prejšnji teden diplomirali.

FOTOKRONIKA

»LEPO MESTO«

Tokrat smo z našim objektivom poiskali nekaj najbolj kričočih primerov »lepo urejene« okolice novih stavb v Celju. Sedaj, ko se je stopil sneg, se je prikazalo vse tisto, kar se je vso zimo skrivalo pod njim. Toda ne mislite, da so to edini primeri, kjer je komunala »pozabila« na svoje naloge. Se mnogo je takih in podobnih slik po Celju. In sedaj, s sezono, bo postajal problem lepega mesta vedno bolj pereč. No, upajmo, da bo kmalu bolje.

In od kod so naše slike?

● Prva prikazuje močvirje pred bloki na Ljubljanski cesti, pri Avto-servisu. Koprivnica, ki tam teče, pa je kot kaže, smetišče za vso bližnjo okolico.

● Druga slika pa je posneta, kakor ste verjetno že uganili, na vходу v mesto, pri plavalnem bazenu. Kupi materiala okrog njega že dolgo časa čakajo nekoga, ki bi jih spliniral. Lep pozdrav ob prihodu v lepo mesto.

● Tretja je iz stanovanjskega naselja »Dolgo polje«. Stanovalci tega okoliša se že dolgo borijo za to, da bi jim uredili vsaj dohode do sta-

novanj, če že drugega ne morejo. Kajti sedaj bi ob slabem vremenu potrebovali skoraj čolne, da bi privlekli po blatu do vežnih vrat.

● Zadnja slika pa je posneta pred celjsko »Samopostrežbo«. Tudi tukaj delajo kupi nesplaniranega materiala kar »lep« videz lokalni, kjer se dnevno hrani nad tisoč Celjanov.

je

Članica občinskega strelskega odbora Šoštanj, Marija Venešnikova, izroča Ivanu Supovcu zlato puščico

Zlata puščica za Ivana Supovca

Občinski strelski odbor v Šoštanju je izvedel tekmovanje za zlato puščico. Na tekmovanju se je zbralo kar 32 strelcev, ki so izpolnili normo na družinskih preizkušnjah. Najboljši med njimi je bil član SD

Usnjar iz Šoštanja, Ivan Supovec, ki je zmagal s 510 krogi in tako osvojil občinsko zlato puščico. Na ostala najboljša mesta so se uveljavili: Franc Žučko 508, Marjan Smeh 507, Janko Smeh 504, Jože Hriberšek 500, Ivan Leskošek 500 itd. Vsi ti so izpolnili normo za udeležbo na okrajnem tekmovanju za zlato puščico.

I. P.

ŠPITALIČ IN MAGERLOVA

V počastitev osmega marca je občinski strelski odbor v Slovenskih Konjicah izvedel v nedeljo tekmovanje, na katerem se je zbralo 45 žensk. V ekipnem ocenjevanju so se najboljše vrste uveljavile takole: ŠPitalič 570, SD LIP Konjice 495 SD Konus 448.

Posameznice: 1. Zofija Magerl 150, 2. Nežika Gilveret 148, 3. Jožica Klokočevnik 148 itd.

I. P.

CELJSKI INVALIDI V MARIBORU

V organizaciji invalidskega športnega društva Maribor je bil v nedeljo četverboj članov invalidskih društev iz Slovenjega Gradca, Ljubljane, Maribora in Celja. V skupni oceni so Celjani zasedli prvo mesto, sicer pa so zmagali v kegljanju in šahu ter bili drugi v streljanju in namiznem tenisu.

S to pomembno zmago so celjski invalidi športniki osvojili prehodni pokal za letošnje leto.

DVE GRADNJI NAENKRAT

Kolikor toliko ugodne vremenske razmere so dovolile, da so se razmeroma kmalu začela nadaljevalna dela pri gradnji dveh pomembnih športnih objektov v Celju. Stare in dotrajane lesene tribune na atletskem stadionu Borisa Kidriča ni več. Namesto nje bo bržkone že do druge polovice julija zrasla nova tribuna, pod katero bo tudi zelo primeren prostor za zimsko vadbo atletov in šolske mladine.

Z nastopom toplejšega vremena je tudi na drsališču v mestnem parku zemel živ-zav. Led je vzel sonce, počne se kot ledena površina na izginjajo kupi snega. Navzlic temu so tudi tu v teku vsa pripravljala dela za nadaljevanje gradnje umetnega drsališča. In če bo šlo vse tako kot je predvideno, potem bomo že v letošnjih pozno jesenskih mesecih gledali na umetnem drsališču prve tekme in drsalne revije.

Ko je Delia Eyre zapustila sobo, smo nekaj časa molče sedeli.

Hotel sem nekaj reči, toda Heppel si je položil prst na usta. Naglo je vstal in tiho stopil k vratom na teraso, ki so bila za tanko špranjo odprta, čeprav jih je bil Clay poprej zaprl.

Komaj zaznaven šum — potem nagli koraki, ki so se oddaljevali po pesku.

Planili smo na teraso.

»Zbežal je,« je rekel Heppel.

Stekel je po stopnicah; še predno sva prišla s Clayem za njim, je že klečal in mi zaklical, naj brž naročim stražniku, da prinese nekaj mavca in vode.

Ko sva se s stražnikom vrnila, mu je Heppel ukazal, naj posname odtise.

»Kam je zbežal?« sem vprašal.

»Ne vem.«

»Ali ste ga videli?«

Heppel je odkimal.

»Prehitro jo je popihal.«

Ko smo se čez kakšnih dvajset minut vrnili v knjižnico, je bila tam Delia Eyre. Poleg nje je stal tuj možki.

»To je gospod...«

Delia je pogledala na vizitko. »Gospod Wolland. Prišel je na Lincot, ker hoče govoriti z inšpektorjem Heppelom. John mi je rekel, naj ga pripeljem sem.«

Mr. Wolland je bil suh, toda mišičast možki, srednje velik, oblečen v svetlosivo, tesno obleko.

Nasmehnil se je: »Zelo me veseli, da sem vas spoznal, inšpektor.«

»Vi ste novinar New York Timesa?« je rekel Heppel, ko je prebral vizitko.

»Tako je,« je odgovoril tujec. »Napisati moram dva stolpca o tragični smrti lorda Baxterja.«

»Zelo mi je žal...«

»Samo nekaj besed, inšpektor!«

»Ste se pripeljali z vlakom?«

»Da.«

»Ste prišli s postaje naravnost na Lincot?«

»Seveda...«

»Ste v parku koga srečali?«

Novinar je segel po svoji beležnici: »Mi lahko poveste kaj več o človeku, ki naj bi ga srečal v parku? Stavim, da ste morilcu že za petami!« Detektiv ga je nekaj časa molče gledal. Nato pa mu je prijazno pojasnil, da je vse, kar je mogoče povedati o umoru, tako že objavljeno v časopisju.

»Toda inšpektor!« je vzkliknil novinar. »Pripeljal sem se naravnost iz Pariza na Lincot samo zato, da bi zvedel kaj več o tem tragičnem primeru. Saj me menda ne boste odslovili kar tako! Pomislite, da vam lahko tisk koristi... Mi v New Yorku...«

Heppel ga je spremil v avlo. Ko sta prišla do vrat, je potegnil iz žepa dozo.

»Pri nas v Angliji smo nemara res konservativni,« je rekel prijazno. »Jaz, na primer, njuham. Vam lahko ponudim ščepec...?«

Ponudil mu je odprto dozo in še preden je lahko Amerikanec odprl usta, da bi odklonil, se mu je izmuznila iz rok in padla v oblaku finega prahu na tla.

»Wolland!« je rekel Heppel, ko je premeril mavčni odlitek ob obrisi stopala, ki je ostal sredi raztresenega njuhanca, ko je bil novinar odšel. »Kaj vruga je hotel prejeti na terasi!«

»Novinarska vnema,« sem rekel.

»Wolland je toliko novinar kot jaz,« je rekel Clay. »Ameriškega reporterja se ne otreseš tako zlahka.«

DEVETO POGLAVJE

»Tale luč me moti,« je rekla Sophie de Manca in popravila senčnik.

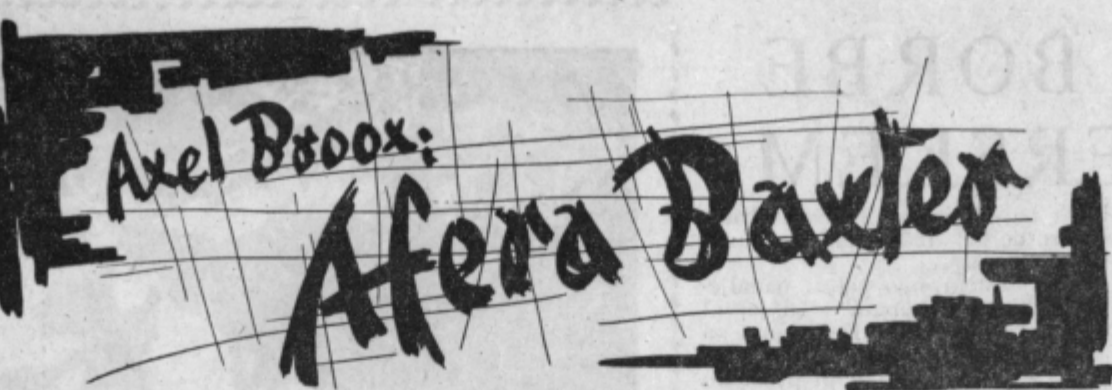
Njena izpoved se je ujemala z izpovedjo Delie Eyre.

Sir Arthur je približno ob pol enajstih zaklenil za sabo vrata knjižnice. Klopotanje pisalnega stroja jo je preganilo iz sobe.

»Kaj veste o modrih pismih?«

»Ničesar. Sploh ničesar več ne vem o zadevah sira Arthurja, odkar...«

Tu je Sophie de Manca obmolnila.

»Od kdaj ne veste?«

»Oh, vprašajte raje Miss Eyre!«

»Ali hočete s tem reči, da je imela Miss Eyre velik vpliv na lorda Arthurja?«

»Pri njem je dosegla vse, kar je hotela. Z Johnom ni nič bolje...«

»Saj se bosta menda poročila?«

»Delia? — Toda prej bo morala še nekaj pojasniti!«

Heppel je postal pozoren: »Kaj bo morala pojasniti?«

»Vprašajte Lewisa Hopa, kaj je slišal na terasi...«

»Zakaj mi tega ne bi povedali kar vi?«

Toda Sophie je bilo že žal. »Oh nič. To nima nobene zveze z umorom...«

Heppel je bil dovolj pameten, da ni več silil vanj z vprašanji.

»Zakaj ste jo odpustili?« je rekel Clay. »Rad bi jo bil še nekaj vprašal.«

»Kaj?«

»Po sedmem zvezku Dodsleyjevih del.«

Slikar je vstal in šel k polici, kjer je bil pustil sumljivo knjigo.

»Zakaj se vam zdi ta knjiga tako pomembna?« je vprašal Heppel.

»V tej hiši nisem edini, ki se mu zdi pomembna,« je rekel Lucien Clay.

»Iz česa to sklepate?«

»Ker je knjiga izginila!«

Medtem ko smo iskali knjigo, je vstopil prvi sluga, in javil, da je pred vrati Mr. Mackenzie, ki želi govoriti z inšpektorjem.

»Eden mojih ljudi,« je rekel Heppel. »Preveril je Rothmannov alibi.«

Vstopil je mladenič bledega obraza in prodornih sivih oči. Prste je imel vse ožgane od

tobakovega dima. Povedal je, da je Rothmannov alibi popolnoma v redu.

»V Marylebonu sem govoril z uslužbencem, ki trdi, da je v ponedeljek tik pred pol dvanajsto govoril v Rothmannom. Blagajnik pri sosednjem okencu je njegovo izjavo potrdil.«

»No, končno!« se je zarežal Clay. »Zdaj ga boste morali izpustiti.«

»Nič ne de. Če bo prost, nam bo več koristil.«

Mackenzie se je obrnil, da bi odšel.

»Na vlaku proti Londonu sedi Amerikanec po imenu Wolland. Telefonirajte na Scotland Yard, naj pošljejo človeka, ki ga bo počakal na Marylebonu. Rad bi vedel, kje stanuje.«

»Se bo zgodilo, sir.«

Ko je bil na vrsti lord John, ga je Heppel prosil, naj mu pove vse, kar ve o tisti usodni noči.

»Ne vem veliko,« je odvrnil mladi lord mrčno.

»Tedad mi povejte vsaj tisto, kar vam je povedal stric po večerji.«

Lord John se je zdrznil.

»Tega vam ne morem povedati,« je rekel po kratkem molku.

»Mar ne bi radi, da odkrijemo morilca?«

»Moj odgovor bi vam nič ne koristil.«

»Sir John, bojim se, da ne veste kako neprijetne posledice utegne imeti vaš molk...«

Lord je skomignil z rameni.

»Kam ste šli, ko ste zapustili knjižnico?«

»V biljardno sobo, da bi pokazal gospe de Manca načrte za prezidavo. Potem sem bral časopis.«

»Kdaj ste zažgali pisma?« je vprašal Heppel nedolžno.

Sir John je zardel: »Kakšna pisma?«

»Pisma, katerih pepel so našli preiskovalni uradniki v kaminiu biljardne sobe.«

»Zakaj naj bi jih bil sežgal jaz?«

»Preiskovalni uradnik je našel pepel, ko je zjutraj po umoru pregledal sobe. Sobarica je izjavila, da je bil kamin, ko je pospravljala med večerjo biljardno sobo, prazen. Razen vas pa tam ni bilo nikogar. Rad bi vedel, kdo jih je pisal in kaj je bilo v njih napisano.«

»Tega vam ne morem povedati.«

»Okoli pol dvanajstih vas je Freeman poklical v knjižnico?«

Lord je prikimal.

»Naročili ste mu, naj pokliče policijo. Ste bili v knjižnici, ko se je vrnil?«

»Ne vem. Mogoče sem se vrnil v biljardno sobo...«

»Skušajte se spomniti.«

»Bil sem zelo razburjen.«

»Ali ste opazili, da je bil spodnji predal pisalne mize odprt?«

»Ničesar nisem videl. Gorela je samo namizna svetilka, ki ne daje dosti svetlobe.«

»Saj res, že prej sem hotel z lestence odvti močnejšo žarnico, pa je nisem dosegel...«

Sir John je vstal in odvil žarnico.

»Hvala, sir.«

Ko smo ostali sami, je Heppel z zanimanjem strastnega zbiralca podržal žarnico pred luč.

»Prekrasen prstni odtis!« je zamrmral zadovoljno.

Problemi od obveščanja v našem časopisu

V Naši občini ni nobene-ga Problema od obveščanja državljanov o aktualnih dogodkih, kateri se dogajajo na vseh področjih in poljih dogajanja. Namreč nad obveščanjem se res ne moremo pritoževati, da nebi bili obveščeni. Imamo štiri Časopise. In sicer. Mlada, lastovka, Cmrlj, Silo in kopto (tega dobesedno takoj pograbijo) in Udarnik. Tazadnji je naše glasilo, katero izhaja samo za Nas.

V njem so nekateri Clanki in prispevki. Pa tudi Zahvale. (Na primer Direktorju, kateri je pokazal neke-mu članu Kolektiva Tolažbo v težkem trenutku udarca Usode, kar se reče Cloveško gesto). Ta oblika obveščanja je novost, katere še nima noben drug časopis.

Clanki v Udarniku so po strukturi različni. So zelo dolgi in manj dolgi. Pa tudi ne kratki in manj kratki. Prispevki pa so izredno dolgi. Po vsebini so Clanki konstruktivni, prispevki pa objektivni. Eni in drugi so brezhbični, vsestranski, pozitivni, analitični in na visoki stopnji kulturelnosti v pogledu materinščine, v kateri so napisani. (Na primer odlomek iz leposlovja: »...Pa! Ponovno srknem šilce žganega in misel se skrotoviči v pozitivnejši, konstruktivnejši in bujnejši spirali! — Kje je časa nesmrtnosti? V kredenci? Ne. Tu. Saj sem pravkar srknil iz nje šilce žganega! Ha, ha!«)

Da se je doseglo tako visok nivo kvalitete obveščanja, se je treba zahvaliti Zaslugi Seminarjev, katere so organizirali za Kadre, kateri obveščajo. Na njih so obravnavali sledeče Teme:

1. borba proti kritiki,
2. posledice kritiziranja,
3. škodljivost prikazovanja slabosti,
4. pozitivni učinek hvale,
5. problemi — negativni pojavi v pravem tisku,
6. pretiravanje in pačenje,
7. izvijanje iz trte,
8. enostransko prikazovanje resnice,
9. vpliv posameznika in njegova nedotakljivost,
10. o indigu papirju in tehnikah razmnoževanja Clankov in prispevkov.

Na ta način se je doseglo enotno obveščanje. Namreč občani, kateri berejo Naše glasilo, takoj vejo, da drugi časopisi, kateri obveščajo o istih stvareh na drugačne načine iz drugačnih obzorij kotov, niso objektivni in konstruktivni, ampak so enostranski.

Največji problem od obveščanja je pri nas v tem, ker praktično sploh ni Problemov, temveč marveč so Problemi le teoretično. Zato je naš Udarnik toliko bolj izredno interesanten, ker je tako rekoč takozvana psiha v smislu ogledala Našega dogajanja. Pri nas drugih psih sploh ne rabimo — odpremo Udarnika in se vidimo, takoda se lahko počese-mo ali naredimo kako gr-maso.

Pepi Solar l. r.

NAZADNJE KORISTNO

V Konjicu (Bosna) so Nemci med zadnjo vojno zgradili na koncu mostu velik bunker, ki pa je ostal cel do današ-njega dne. Morda bi ga kdaj porušili, če bi se mladina tega okoliša ne znašla. V bunkerju so si uredili prav prijeten klubski prostor. Morda bi se komu, ki tega ne ve, čudno zdelo če sliši:

— Pridi danes na zabavo v bunker! —

SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA ŠTIRINAJSTE — SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA ŠTIRINAJSTE — SPOMINI UDELEŽENCEV POHODA ŠTIRINAJSTE — SPOMINI

STANE TERČAK:

ZADNJE BORBE NA ŠTAJERSKEM

»Po tragični Kajuhovi smrti pri Zlebniku se je divizija umikala preko Belih vod proti Zalogi. Tja smo prišli premrli in utrujeni. Ustavili smo se pri kmetu Leskovsku, ki je imel tako veliko gospodarsko poslopje, da je lahko na njem prenočila vsa divizija.

Pozno popoldne, proti večeru, je dobila Serčerjeva brigada nalogo, da se prebije preko ROME v Podplatinu in preko Ljubnega proti Moravskemu. Gazili smo sneg — zaleti na Romi so bili tudi po tri metre visoki — in prišli v Podplatinu okrog štirih zjutraj, okrog petih pa smo že bili v majhni vasi Rastke. Tu so nas pričakale nemške zasede, ki so se raztezale od tam pa preko kmeta Rabona do Podkomna. Iz daljave kakih tridesetih metrov so udarili po nas. Bili smo v ozki soteski, kjer teče reka Ljubnica, pa smo se morali brez sirela umakniti nazaj v prvi hudournik in od tam pod vznožje Komna do kmeta Rabona. Ker so Nemci vso našo predhodnico ujeli, smo bili brez vsakih obveščevalnih vestí. Tako smo pri kmetu Rabonu spet padli v nemško zasedo. Tu je padlo devet naših borcev, jaz pa se še dobro spominjam, da sem dobil štiri strele v nahrbtnik, kjer sem nosil črko. Po skalovju Komna smo se nato umikali na vrh — in menim, da je bil to najtežji del pohoda. Na vrh Komna smo prišli okrog enajstih. Kljub temu, da je bilo okrog dva metra snega, je bilo vendarle toplo. Sonce je sijalo. Bili smo umazani in zanemarjeni, pa smo posedli po snegu in se začeli umivati. Ko smo bili vsi slečeni, so se nad nami nenadoma pojavili avioni, ki so napadli Celovec. Za njimi so se pripodila nemška letala in se spustila nad nas na nekaj desetih metrov. V strahu, da nas ne bi opazili, smo se goli zarili v sneg! Letala so nas preletela...

Se isti dan popoldne smo se spustili v doline Črne do kmetov Laha in Lipovca. Tam smo kupili tri ovce, jih zaklali in jih kuhali v svinjskih kotlih. Toda še preden je bilo meso kuhano, so že prišli Nemci. Pripravili smo se za boj in vsak borec je odšel na položaje s kosom napol surovega mesa. Pomaknili smo se čez cesto na Oražmov vrh in tam sprejeli zadnjo borbo z Nemci. Bila je patrolja kakih deset mož v

belih haljah in na smučeh. Pridrsali so do nas, toda oddrsal od tam ni nihče več...

Takoj zatem smo pohod nadaljevali. Bili smo obupani — nikjer ni bilo nobene hiše. Nenadoma pa smo zaslišali večerno zvonjenje. Šli smo za tem zvokom in prišli do Svetega Jakoba na Koroškem. Tu se je naša ofenziva končala.

Koroški kmetje so nas sprejeli tako kot nihče na Štajerskem. Gospodar domačije, na kateri smo se ustavili, nam je dal ključ od kleti in rekel: »Pojdite v klet in vzemite pijačo, kolikor hočete, pojdite v hlev in zakoljite vola.« Koroška dekleta so šla ure daleč v Črno, da bi prinesle cigaret in vsak borec je dobil vsaj par nogavic, da se je lahko preobul. Tako se je končala naša pot čez Štajersko.

EDVARD MAVERČIČ-BLAŽ:

RANJEN OD HIŠE DO HIŠE

Štajerska v tistih dneh ni bila povsod gostoljubna. Nemci so domačinom vcepili strah, ki je bil večsih močnejši od narodne zavesti. Bilo je treba že precej poguma, da so partizane nahranili in prenočili, kaj šele, da bi pod streho sprejeli ranjenca, ki marsikdaj tudi tedne in tedne ni mogel nadaljevati poti. Včasih je takega izmučenega ranjenega in preganjanega borca obdržala pri življenju samo izredna volja, tako trdna in močna, da danes komaj verjamemo, da je bilo to mogoče. Eden takih ranjencev, ki so hodili od hiše do hiše in prosili za zatočišče, je bil tudi Maverčič Edvard. Takole je pripovedoval:

»Bilo je že proti koncu ofenzive — na Graški gori, ko me je težka rana na nogi prisilila, da sem zapustil soborce. Hoditi nisem mogel,

oni pa me niso mogli nositi, zato smo se morali posloviti. Ustavili smo se pri neki majhni kmetiji, kjer sem se zavlekel, se zakopal v seno in tam ostal — ne vem — dva ali tri dni, ne da bi domačini vedeli, da je v njihovem hlevu partizan. Ko me je pod večer tretjega dne lakota prisilila, da sem prišel na svetlo, sem gospodarja in dve ženski na smrt prestrašil. Razburjeni so mi dopovedovali, da moram takoj proč, kajti ob tej večerni uri vedno prihajajo Nemci, ki iščejo ranjence. Zlil sem vase skodelo mleka, pojedel nekaj fižola ter se bolj odvrlel kot odšel po ozki zasneženi stezi, ki je vodila kdo ve kam. Nenadoma sem pred seboj zagledal luč. Proti meni so prihajali ljudje. Bil sem prepričan, da so Nemci, zato sem storil edino, kar

mi je preostalo: zaril sem se v sneg in čakal, kaj bo. Luč se je približevala in ves srečen sem opazil, da prihajata po poti moški in ženska. Ustavil sem ju, jima povedal, kdo sem in ju prosil za pomoč. Ženska je skoraj zajokala. »Pet otrok imam,« je rekla. »Pusti me pri miru. Če bi te Nemci našli pri nas, bi te ubili, nas pa odpeljali v internacijo.« Bilo mi je težko, vsiliti pa se ji vendar nisem mogel. »Pa mi vsaj povejte, kam naj grem,« sem poprosil. Napotila sta me po poti naprej do neke hiše, v kateri je gorla luč. Pogledal sem skozi okno. V izbi je bilo vse veselo, nekdo je raztegal harmoniko, drugi pa so plesali. »Ne,« sem si rekel. »Sem noter jaz ne sodim.« Pa sem se podal k drugi hiši. V njej sem našel nekaj žensk in jih končno poprosil, da so me prenočile. Zbudile so me že ob štirih zjutraj in me napotile k neki osamljeni hiši, kamor da Nemci nikoli ne pridejo.

Bil sem na smrt utrujen, ko sem prišel do tiste hišice in zaprosil dva stara človeka za zatočišče. Vendar tudi tu nisem imel sreče. Vso noč, ko sem se grel pri peči in ko so me skelele moje zmrznjene roke in ranjena noga, sta na ves glas molila in prosila boga, da bi jima pomagal srečno prestat to strašno noč. Tako tudi tam nisem mogel ostati.

Ko sem bil že čisto na koncu moči in prepričan, da smrti pač ne bom ušel, sem našel kmeta Anžeta na Graški gori. Takrat se nisem vedel, da je naš človek in da je povezan z dr. Kopačem. Pa sem mu dejal, da ne morem nikamor več, on pa naj odloči po svoji vesti. Tudi mu ne bom zameril, če me bo naznanil. Pa me ni! Odpeljal me je v hlev, kjer so mi v gnoju napravili bunker. Tam se končno lahko umil in slekel z rok črno, zamrznjeno kožo. V bunkerju sem ostal dvajset dni. Medtem so enkrat prišli Nemci, pa me niso našli, obiskal pa me je tudi dr. Kopač, ki me je zdravil rane. In po dvajsetih dneh sem bil spet toliko zdrav, da sem se lahko priključil borcev.

Danes objavljamo drugo in poslednje nadaljevanje spominov nekaterih preživelih borcev Štirinajste divizije. Medtem ko so v sedmi številki našega lista, ki je izšla 21. februarja, o dogodkih, ki so jim s poti Štirinajste čez Štajersko ostali najbolj v spominu, pripovedovali dr. Ivan Kopač-Pauček, Rudi Bunc-Rudi in Milan Ivanc-Adam, odgovarjajo danes na isto vprašanje še Anton Javeršek-Tomaž, Edvard Maverčič-Blaž, Tone Maverič in Stane Terčak. Tako se zdaj ob koncu vsem udeležencem našega razgovora iskreno zahvaljujemo za zanimivo pripovedovanje, ki nam je omogočilo zbrati dragocen material o nekaterih akcijah, ki jih je Štirinajsta divizija izvedla v času svojega prihoda čez Štajersko.

ANTON JAVERSEK-TOMAŽ:

NAPAD NA RAŠTANJ

»V noči od 9. na 10. februar 1944. je Serčerjeva brigada dobila nalogo, da napade rudnik Raštanj. Za to nalogo smo se razdelili na tri čete in smo napadli s treh strani. Kljub temu, da smo s seboj imeli vodiče iz Kozjanske čete, ki so razmeroma dobro poznali teren, smo morali biti zelo previdni, kajti še vedno nismo vedeli, kako močna je nemška postojanka na Raštajnu. Tako smo se previdno približali delavskim barakam. Tedaj pa so nas opazili Nemci. Kljub temu, da so z vso silo vžgali po nas, nas to ni motilo, da ne bi bili delavskih barak zažgali in krenili v napad proti bunkerjem in rudniškemu stolpu. Povedati moram to, da so bili Nemci dosti na boljšem kot mi. Le-ti so namreč dobro poznali teren in so se v rudniških rovih, kjer se je razvila glavna bitka, kar dobro znašli. Toda mi smo imeli odlične pomočnike. Bili so to rudniški delavci, ki so nam prikočili na pomoč, nas vodili po območju rudnika in nas sproti opozarjali na večje skupine Nemcev.

Trdo smo se bili, vendar je bil trud poplačan z uspehom. Rudnik smo zavzeli, minirali rudniške naprave in zaplenili velike količine eksploziva, ki nam je kasneje pri naših akcijah zelo, zelo prav prišel.

TONE MAVRIČ:

LAKOTA IN MRAZ - NAŠA SPREMLJEVALCA

»V Štirinajsti diviziji sem bil obveščevalni oficir. To je bila dolžnost, ki jo je bilo na Štajerskem zelo težko solidno opravljati. Medtem ko smo na hrvaški strani izredno tesno sodelovali s prebivalci, je bilo na naši poti čez Štajersko precej manj terencev in aktivistov. Pa tudi pohod sam je bil mnogo težji, kot na Hrvaškem. Obveščevalci smo kar naprej padali v zasede, Štirinajsta se je prebijala iz obroča v obroč in na tej trdi poti je padla menda več kot polovica vseh obveščevalnih oficirjev. Najbolj živo se spominjam priprav, ki smo jih morali opraviti predno so naši borci prišli v kakšno vas. Nemci so namreč domačinom zabičali, da morajo vsak prihod partizanov takoj javiti nemškim komandam in ker nismo vedeli, če so v vasi sami zanesljivi ljudje, smo jo morali obkoliti.

Tovariš Maverič je nato podrobno in slikovito opisal vso trdo pot Šti-

rinajste čez Štajersko. Govoril je je o bitki na Graški gori, o smrti Kajuha pri Belih vodah, o borbah nad Ravnam, o tako težko pričakovanem tridnevem počitku v Solčavi, o lakoti, mrazu in boleznih, o veliki veri partizanov v jutrišnji dan itd. Zaključil pa je takole:

»Pot Štirinajste divizije čez Štajersko je bila težka, da jo je nemogoče z besedami popisati. Samo dva stalna spremljevalca smo imeli — lakoto in mraz, pa svinčenke in pokanje, ki nam niso dovolili ne mirno pojesti, ne mirno zaspati in ne hoditi. Nikdar ne bom pozabil prizora, ki sem ga videl, ko smo se pomikali proti Črnicu. Stopil sem na obronek, da bi bolje videl našo kolono, pa sem pretresen obstal. Veliko borcev je hodilo ob palicah, mnogi so imeli povite glave in ude, mnogi zamrznjene prste na rokah in nogah. Tudi to je dokaz nečloveških naporov, ki so nas spremljali vso pot čez Štajersko.

Zdi se mi, da se je tudi on hotel pripravi, če nista nemska spijona.

Po kosilu naju je odpeljal v svoj štab. Fisher je bil šef enega izmed oddelkov ameriške obveščevalne službe OSS (Office of Strategic Service), ki se je ukvarjala z dejavnostjo v sovražnikovem zaledju. Sem so poleg zbiranja obvestil spadale tudi diverzantske akcije, sabotaže i. p. Pisarne štaba so bile v luksuzni vili Migon na eni izmed vzpetin Alžira. Vila je bila prepolna ameriških oficirjev v civilu in uniformah.

Fisher me je odpeljal v svojo pisarno v prvem nadstropju, ki je bila hkrati tudi njegova spalnica. Razgovor z njim ni prinesel nič novega. Zanimal se je za možnosti diverzantskih akcij na našem ozemlju, za reševanje zavezniških vojnih ujetnikov itd. Lahko sem ga prepričal, da so za takšne akcije njihovi oficirji popolnoma odveč ter da mi opravljamo do sami zelo uspešno že več kot dve leti. Skušal sem se dotakniti naših konkretnih vprašanj, vendar ni hotel prijeti. Prosil me je, da bi to pustila za jutri, ker mora opraviti še neke najne posle. Poslovila sva se in dogovorila, da bova naslednji dan razgovore nadaljevala.

Ta večer smo skušali narediti bilanco dosedanjih prizadevanj. Razgovorov je bilo dosti, celo preveč. Uspešno nam je navezati stike z najvišjimi zavezniškimi komandami. Toda v pogledu konkretnih rezultatov je kazalo slabo. Ne le, da še nismo nič dosegli, nihče nam še tudi ni nič obljubil. Skušal sem analizirati vse dosedanje razgovore, pri čemer sem dobil vtis, ko da so se vsi zelo spretno izogi-

PRVA
PARTIZANSKA
MISIJA

DR. SERGEJ MAKIEDO

9

NASTOPI LOUIS HUOT

Naslednji dan 6. oktobra 1943 zjutraj sem se zbudil s trdno odločitvijo, da preidem k ostvaritvi naše naloge. V vilo Migon sva stopila ob 10. uri. Toda Fisher naju dejal, da hotel spregledati. Po kakšni pol ure čakanja sem postal vznemirjen in živčno razdražen, še toliko bolj, ker je bilo iz Fisherjeve pisarne slišati glasove in smeh. Prav tedaj so se odprla vrata in med njimi se je pojavil Fisher skopel z nekim oficirjem, ki nama ga je predstavil z besedami: »To je vaš človek in odslej boste delali z njim.«

To je bil major Louis Huot, šef odsega za Jugoslavijo — Urada za posebne op-

racije v Kairu. Huot je pri ostvaritvi naših načrtov odigral pomembno vlogo. Po poklicu je bil novinar in publicist. Odlično je obvladal francosko. Bil je zelo bister, hraber in odločen, vendar je bilo v njem dosti avanturističnega duha. Tak, kakršen je bil, je lahko prevzel nase riziko in ni bežal od odgovornosti. Bil je pravzaprav človek, kakršnega smo v tem času potrebovali. Spremljal ga je poročnik Robert Thompson-Bob, prav tako novinar po poklicu, nenavadno pošten in dober tovariš. Ko naju je поблиže spoznal, bi bil za naju storil vse.

Huot in Thompson sta delala v Kairu izključno na tako imenovanih balkanskih operacijah. Naključje je hotelo, da sta dan poprej prišla v Alžir, da bi od komande za Mediteran dobila dovoljenje za premestitev urada in baze iz Kaira v Italijo. V tem času je bil namreč Mediteran kot vojno področje razdeljeno na dva dela. Vzhodni Mediteran je spadal pod komando za Bližnji vzhod, ki ji je načeloval britanski general Sir Matland Willson, vtem ko je zapadni Mediteran vodil general Eisenhower. Meja med obema Mediteranom je stekla vzdolž sredine Jadranskega morja. Tako je bila Italija pod poveljstvom Eisenhowerja, Balkan pa pod poveljstvom Willsona. Na vzhodnem področju je prevladoval britanski vpliv, zapadni Mediteran pa so nadzorovali Američani. Zavezniške komande so to razdelitev pristojnosti dosledno upoštevale in tako brez vsake odobritve pristojne komande noben zaveznik iz te komande ni smel na drugem področju izvesti nikakršne akcije.

V ZALCU SLUŽBA PRAVNE POMOCI

Potreba po razviti in kvalitetni pravni pomoči državljanom za varstvo in uveljavljanje njihovih pravic je vedno večja, saj se družbeno življenje in pravni sistem nenehno razvijata.

Občinska skupščina Zalec je že v letu 1960 ustanovila službo pravne pomoči državljanom, ki pa je zaradi pomanjkanja strokovnega kadra delovala le od časa do časa.

Za stalno in redno opravljanje službe pravne pomoči državljanom je letos žalska občina sklenila pogodbo z Zavodom za pravno pomoč iz Celja.

Služba pravne pomoči obsega: dajanje ustnih pravnih nasvetov, sestavljanje listin (pogodb, oporok, izjav in drugih), sestavljanje vlog (prošenj, tožb, predlogov, pritožb in drugih zahtev ipd.), zastopanje na obravnavah in narokih pred rednimi sodišči v pravnem, nepravilnem in izvršilnem postopku, v upravnih sporih in v kazenskem postopku glede uveljavljanja premožnjsko-pravnih zahtevkov ter zastopanje pred upravnimi organi v upravnem postopku ter pred zavodi, ki opravljajo javno službo. Služba pravne pomoči od 1. do 3. točke prejšnjega odstavka je v zadevah delovnih razmerij in socialnega zavarovanja brezplačna za vse občane, v vseh zadevah od točke 1 do 3 pa je brezplačna za vojaške vojne invalide, za osebe oproščene taks.

Obilica problemov

NA ZBORIH OBČANOV
V KONJISKI OBČINI

V začetku tedna je Občinski odbor SZDL v Konjicah analiziral nedavno dokončane zborne občanov v občini. Na teh zborih so volivci obravnavali družbeni plan in proračun. Zbori so bili uspešni, saj so samo v treh primerih preložili zbor volivcev zaradi premajhne udeležbe.

Domala povsod so občani razpravljali o problemih živinoreje. O tem bo v kratkem razpravljala svet za kmetijstvo pri občinski skupščini.

Na vseh zborih pa so občani razpravljali o problemih, ki se tičejo ozkega okoliša in pa celotne občine. Ni bilo zbora, na katerem bi ne prišlo v navzkrižje vprašanje denarnih sredstev z željami in zahtevami občanov.

Sadjarji!

- ČIMPREJ OČISTITE SADNO DREVJE!
- VSEKAKOR PA PREJ PREDEN GA POŠKROPITE!

Do 25. februarja je bila v občini Zalec očiščena četrtnina vsega sadnega drevja.

Glavni vzrok, da sem nam vsako leto posuši več sadnih dreves, je nedosledno čiščenje in škropljenje ter neredno gnojenje. Na območju občine Zalec je bilo v preteklem letu posekano zaradi starosti, bolezni in škodljivcev nad 5.000 sadnih dreves; od tega dve petini, okrog 2.000 sadnih dreves zaradi bolezni in škodljivcev. Kakšna sredstva moramo vlagati, da samo nadomestimo drevesa, ki smo jih posekali zaradi bolezni in škodljivcev! Z nedoslednim čiščenjem in škropljenjem ali opuščanjem čiščenja in škropljenja sadnega drevja pustimo na drevesu toliko bolezni in škodljivcev zlasti pa ameriškega kaparja, da nam uniči toliko sadnih dreves. Tisti, ki opuščajo čiščenje in škropljenje sadnega drevja, gojijo boleznijo in škodljivce, med katerimi je najvažnejši ameriški kapar tudi za sosečne sadojnake. Zato so velike kazni za te, ki drevoja ne očistijo in poškropijo toliko bolj utemeljene. V preteklem letu je bilo v območju občine Zalec v upravno kazenskem postopku zaradi opustitve čiščenja in škropljenja sadnega drevja 35 sadjarjev.

Sadno drevje tudi pognojimo! Tako bo drevje bolj odporno proti škodljivcem in boleznim in zagotovljena večja rodnost.

Občinske ceste pereč problem v žalski občini

NAJVEČJI UPORABNIKI BI LAHKO POMAGALI!

Občinske ceste so v žalski občini problem, ki se najpogosteje obravnava na zborih občanov. Tako je bilo tudi v januarju letos, ko je bil na zborih volivcev obravnavan občinski družbeni plan in proračun. Občani so bili mnenja, da bi bilo treba za primerno vzdrževanje cest določiti več sredstev, ker je stanje občinskih cest zelo slabo, posčno pa še tistih, ki so najbolj obremenjene.

Cestno komunalno podjetje v Zalcu, ki mu je poverjena skrb za občinske ceste stoji pred težavno nalogo, da z minimalnimi sredstvi, ki jih ima na razpolago vzdržuje široko cestno mrežo v občini. Morda bi bilo prav če bi cestno podjetje posvetilo največ pozornosti tem cestam ravno v času, ko so zaradi minule zime najbolj občutljive.

Največji uporabniki cest so zdaj Kmetijski kombinat, Vodna skupnost in Gozdno gospodarstvo. Le-ti bi morali prispevati posebna sredstva. Zato imajo vse zakonite možnosti in sredstva v svojih poslovnih skladih.

Ti problemi pa bodo iz leta v leto manjši, če se bo nadaljeval program, pričeti pred dvema letoma, da bi vsako leto uredili in asfaltirali po eno cesto v občini. Tako so bile do zdaj zgrajene ceste: Zalec—Griže, Dobrteša vas—Polzela, Latkova vas—Prebold pa je letos v načrtu.

S. C.

TEŽAVE PROSVETNEGA DRUŠTVA V DOBJU

Tovariš urednik!

Kot predsednik PD v Dobju pri Planini čutim dolžnost, da delam, hkrati pa je to tudi moje največje veselje in zadovoljstvo v prostem času. V prvi vrsti moram pohvaliti igralce, ker so tako redno hodili k vajam. V pretekli sezoni sem režirala štiri igre: Dva ducata rdečih vrtnic, Pogospodena butica, Služkinja in Poročil se bom s svojo ženo. Pravkar vadimo enodejanko Mati, ki jo bomo uprizorili ob dnevu žena. Ustanovila sem tudi tamburaški ter mešani pevski zbor.

Pri svojem delu sem opazila, da so prebivalci Dobja zelo navdušeni za dramska dela, kakor tudi za pevsko in instrumentalno glasbo. Predstave so bile vedno lepo obiskane. Gostovali smo tudi v sosednjih krajih.

Srečujemo pa se seveda tudi s težavami. Ker nimamo dvorane, imamo oder, ki že ni več oder, v učilnici. Nujno bi bilo urediti dvorano, saj bi tako društvo bolj zaživelo.

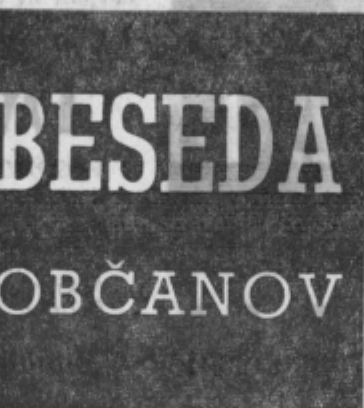
Ob tem pripominjam le, da govorice šolske snailke, češ da dobivam 300 din honorarja za uro, niso resnične. Meni in igralcem je največje plačilo aplavz in zadovoljstvo občinstva.

Jožica Salobir

NE PRIBLIZATI AMPAK IZENACITI

Pod naslovom »STARE POKOJNE NE PRIBLIZATI NOVIM« je v »DELU« z dne 28. februarja izšel članek, ki je nastal kot povzetek iz razgovora s predstavnic RO ZSS in zvezno poslanko tov. Dolfko Boštjančič. Dolžnost zveznih poslancev in vseh tistih, ki kakorkoli sodelujejo o vsebini bodočega pokojninskega zakona, naj bi bila, da odločno stojijo na stališču, da je treba stare pokojnine ne le približati, marveč IZENACITI z novimi. To vprašanje pojmovati kako drugače, bi pomenilo odstopanje od ustavne enakopravnosti, in bi tudi sicer ne bilo v skladu z današnjo socialistično stvarnostjo. Tako rešitev zahteva tudi zdrava logika, ker pač ne gre razlikovati delovnega človeka, ki je izpolnil vse potrebne pogoje in se že nahaja v pokoju, — od delovnega človeka z enakim položajem odnosno enako kvalifikacijo, ko bo šel v pokoj. Pri vsem tem je treba upoštevati tudi živo resnico, da so dosedanja upokojenci delali v znatno težjih pogojih, da so bili takorekoč avantgarda v NOV, po osvoboditvi pa spet pionirji obnove in konsolidacije nove Jugoslavije.

Franjo Novak
Maribor

PRIPOMBE K STATUTU CELJSKE OBČINE:

Pomanjkanje konkretnjših obveznosti

V današnji številki nadaljujemo z malo anketo. Kakor doslej smo tudi tu skušali dobiti odgovor na vprašanje — kaj sodite o kulturi v predosnutku občinskega statuta.

V razgovorih so sodelovali: ravnatelj celjske gimnazije Ivan Grobelnik (zgoraj desno), direktor Zavoda za prosvetno in pedagoško službo Ljorka Gostenčnik-Zmavec (zgoraj levo) in akademski slikar Avgust Lavrenčič.

Ivan Grobelnik:

V poglavjih, ki se nanašajo na zagotavljanje pogojev razvoja šolstva na področju celjske komunne, obstajajo še določene nedoslednosti, o katerih pa je dal svoje pripombe že preteklo pomlad svet za šolstvo občinske skupščine. V smislu teh pripomb bo komisija za pripravo statuta verjetno dopolnila obstoječa določila. Osebnost sem prepričan, da bo tako izpolnjen osnutek res zajel vse bistvene probleme šolstva in jih uskladi s perspektivnimi družbenimi potrebami. Smatram pa, da ne bo odveč, če bo v dopolnjenem osnutku prevzela občinska skupščina konkretnjše obveznosti tudi do razvoja srednjih in visokih šol v Celju, kajti v sedanjem predlogu je izražena le skromna perspektiva, da si bo občina »prizadevala« ustanoviti take šole. Nekatere obveznosti v sedanjem osnutku pa so preobsežne glede na finančne zmogljivosti občine, na primer da občina nosi stroške za nabavo šolskih knjig za otroke itd.

Ljorka Gostenčnik-Zmavec:

Vsekakor je težavno zajeti vso problematiko, potrebno pa bi bilo, da gibanje in razvoj v kulturi in šolstvu uskladiamo z ostalo družbeno problematiko.

Vpričo hitrega razvoja in gibanja v celotnem sistemu je načelna zagotovitev in dokumentacija preslabotna garancija za razvoj kulturnih in prosvetnih dejavnosti, naj si bo to poklicnih ali amaterskih. Prepričana pa sem, da morajo biti nosilci tega gibanja subjektivni faktorji, neposredno kulturni in prosvetni delavci, ki so vezani na svoja področja. Seveda morajo le-ti imeti razumevanje do danih možnosti...

Avgust Lavrenčič:

Všeč mi je, da so v predosnutku posebej zagotovljena sredstva za zaščito kulturnih spomenikov. Le-ti so leta in leta propadali pred našimi očmi. Morali bomo dobro delati, da nadoknadimo zamujeno.

Za kulturo so sredstva zagotovljena. Tudi statut jih zagotavlja. Jaz osebno imam predloge govoriti o dodeljevanju večjih sredstev, ko pa vem, da še ta nismo najbolj uporabili. Najprej je treba zagotoviti sredstva za normalno življenje. Hočem in želim biti objektivni. Lažje bi o tem govoril, če bi bil vsaj vodovod končan. Poglejte, celo Neandertalci so pili čisto vodo, mi je danes ne moremo...

GOROPEVSEK ANICA — TABORIŠČNA STEVILKA 28794 IZ PREKOPE PRI VRANSKEM

VSAK DAN: BIKOVKE, PSI IN KRI...

Auschwitz... Stale smo v koloni, ob kateri so hodili komandant Pelman in drugi esesovci. Peljali so nas v mesto, kjer smo vsak dan odstranjevali ruševine. Ko smo prišli tja in se razpodelili je Pelman zahteval od starega izčrpanega Zida, naj se s krampom loti zelo debelega zidu. Ker Zid ni bil v stanju opraviti naloge, saj je komaj držal v rokav kramp, je Pelman naščuval nanj svojega dresiranega psa. Pes se je besno zapodil vanj in ga grizel, vrget na tla. Znova je Pelman zahteval od Zida naj začne delati in znova je naščuval psa nanj. Ker je bil Zid do kraja izčrpan in se ni mogel braniti niti psa, ga je Pelman na mestu ustrelil. Zvečer, ko smo se vračali, so Zidje nosili svojega mrtvega tovariša v taborišče... v krematorij...

Ob neki drugi priliki smo zopet stopale v koloni mimo porušenih hiš. Med nami so bile tudi Zidinje. Ena med njimi je bila silno izčrpana, da je komaj prestopala. SS-ovec jo je vzpodbujal z brcami in ko smo šle mimo neke porušene hiše, si je stražar privoščil neslano šalo. Pobral je star križ in ga dal Zidinji naj ga nosi. Tako je nosila križ v koloni Zidinje vse do kraja kjer smo delale. Tam je vsem, tako tudi njej, ukazal naj začnemo kopati. Zidinja, ki se je komaj držala na nogah, je nekajkrat zamahnila, potem pa ni

mogla več. Stražar je zapodil psa proti njej, le-ta jo je grizel po nogah in po telesu. Ko je pes odnehal je SS-ovec zahteval od njenih tovarišic naj izkopljejo jarek. V ta jarek se je morala vleči, sotrpinke pa so jo morale zakopati tako, da so ji iz zemlje gledale noge in glava. Spet je naščuval psa na njo da je mrcina obdelovala žrtev zdaj po glavi zdaj po nogah. Ker jetnica še vedno ni izdihnila, jo je stražar ukazal izkopati. Odkopali so jo, stražar jo postavi na noge in ukaže da mora kopati. Ker je stala pred njim nema in brez volje, do kraja pobita, jo je znova začel pretepati, da je popolnoma izgubila prisebnost.

JULIJANA DRČA — TABORIŠČNA STEVILKA 16443 IZ KAPLJE VASI PRI ZALCU

KDOR NE BO UBOGAL, BO MRTEV...

Bila sem aretirana 3. avgusta 1943. Z mano pa so odpeljali tudi osemletnega sina, ki so mi ga pred odhodom v Auschwitz odvzeli.

V Auschwitzu smo internirane ves dan čakale na vročem avgustovskem soncu, brez vode. Pogled v taborišče nas je navdajal s strahotnimi slutnjami. Videči smo, kako se ženske — okostjanki prerivajo s posodami okoli kotlov in zdelo se nam je, da gledamo na dvorišče umobolnice. Ena od naših, ki je znala nemško je vprašala stražarja, če se v

Nato je poklical stražar »kapico« ji dal nož in ukazal naj konča z njo. Le-ta je to tudi storila, zabodla ji ga je v prsa, da se je zgrudila mrtva. S tem ji je bila »izkazana milost« skrajšanih muk.

Niso bili samo SS-ovci zverji v človeški podobi. Ko sem delala v taboriščni kuhinji je tamkajšnja poveljnica Frazerjeva videla jetnico, ki je mimogrede spregovorila nekaj besed z nekim Poljakom. Frazerjeva je pobesnela zbudila vse jetnice k »apelu«, bila je namreč noč, se dolgo časa znašala nad nami z vpitjem in bikovko, potem pa nam je ukazala da smo ure in ure delale žabje skoke okoli velikanskega bazena. Te muke so nam tako izčrpale moči, mnogim so noge strahovito otekle, da tudi po 14 dni niso mogle več vstati.

našem mišljenju ne motimo. Stražar se je cinično zakrohotal rekoč: »Boste že videli norišnico, ko se zaprejo taboriščna vrata za vami«.

Vso noč so nas popisovali. Morale smo se sleči. Najprej so nam porabili vrednosti, predvsem zlatino. Mlado dekle, ki je imelo zlato uro v spomin na mater se je pritožilo. Eden od poveljujočih SS-ovcev je vsem zakričal: »Tu ni nobenih pritožb! Kdor ne bo ubogal, bo v petih minutah mrtev!«

Minevali so prvi dnevi, tedni in meseci. Vsak dan so si izmišljevali nove muke, s katerimi so redčili naše vrste...

Bilo je prve dni decembra. Veliko žensk so stlačili v čisto majhno sobico. Bile smo tako stisnjene skupaj, da smo se komaj gibale. Naenkrat je postalo v tem prostoru neznošno vroče. Teklo je od nas v potokih, lovile smo zrak in se dušile. To je trajalo tako dolgo, da jih je polno izgubilo zavest. Potem pa so nenadoma spustili na nas ledeno mrzlo vodo iz tušev, da se nam je kri zledenila po žilah. Tako mokre in premražene so nas pustili potem stati cele ure, do pozne nočne ure zunaj na mrazu. Sele okoli 10 ure zvečer so nas napodili v barake, kjer pa ni bilo nobene odeje, vse so nam poskrili in smo se tako vso noč tresle od mraza, ozeble do kosti. Mnogim so zmrznilo udje. Spominjam se ženske, ki so ji zmrznilo prsi, da so jih morali potem odrezati. Nesrečnica živi še danes.

Bila sem priča vsakodnevnim grozodejstvom in pobojem. Vsak dan so med nami iskali nove žrtve, ki jih je požiral ogenj v krematoriju. Ne vem kako sem zdržala številne muke. Gnalo me je, da moram ostati živa, zaradi svojega sina in trepetala, če je otrok še živ.

Nekega dne so v našem taborišču sprejeli nov transport Židov. Nekatere so z avtomobili prevažali v druge sosednje lagerje. Gledala sem skupino, v kateri je bila Zidinja s sinom v lepi mornarski obleki. Fant je bil istih let kot moj in morda me je ravno to pritegnilo. Mati je splezala v avtomobil in se sklonila, da bi dvignila sina, toda na avtomobilu ni bilo več prostora. SS-ovec je planil in s puškinim kopitom udaril mater, da je s krikom na ustih omahnila nazaj v kamion, dečka pa je brnil, da se je opotekel med preostale Zide. To mi je povzročilo tolikšno bolečino, saj sem si mislila; enako se godi mojemu otroku.

— Zahtevamo, da se zločincem iz Auschwitza najstrožje sodi. Če so morale umirati matere, če so jih pobijali zaradi koščka suhega kruha, če so ubili milijone ljudi, potem je pravično, da dobijo za svoje zločine najstrožjo kazn.

»NEDELJSKI UMETNIKI«

RAZSTAVLJAJO V ZDA

Hlebine in Kovačica sta dve banatski vasi. Po ničemer se ne razlikujeta od drugih. Povsod enaka panonska idila, povsod enako delo. Ti dve vasi pa se bistveno razlikujeta od ostalih ob nedeljah, ko delo na poljih predahne. Takrat vzamejo gospodarji v roke oljne barve, čopiče in paleto, predse razprostrejo na okvirje razpeta platna in ustvarjajo. Smisel za likovno ustvarjanje je v te vasi prinesel Ivan Generalić, ki je bil sam nekoč kmet in se je s svojimi olji proslavil ne samo po naši domovini, temveč po vsem svetu. Danes v teh vaseh raste nova gene-

racija kmetijskih slikarjev. Naštetimo samo nekaj imen: *Jano Sokol, Jano Knjazović, Andrej Venjarski, Jan Venjarski, Dragan Gazin, Emir Fejes in Martin Hegeđušić.* Razumljivo je, da vsi ti kmečki umetniki ustvarjajo dela, ki so njihovemu življenju najbolj blizu. Motivirajo njihovi platen se vrti okoli dela na polju, vaških motivov, kmečkih običajev vse do portretov sosedov in sorodnikov. Med tednom vsi ti slikarji primejo za plug, vozijo traktorje, sejejo žito, pospravljajo pridelke in jih prodajajo na tržišču in v zadrugi.

Sloves banatskih slikarjev je dosegel tudi v Združene države, kjer je te dni razstava njihovih del v galeriji židovskega družabnega centra v New Yorku. Na gornji sliki *Martin Hegeđušić*, ki poleg slik ustvarja tudi plastike.

DRAGOCENA OMARA
V znanem varaždinskem muzeju hranijo zelo redek eksponat. To je izredno dragocena omara, katere površina je obložena s slonovo kostjo in zlatom. Njeno vrednost cenijo na 14 milijonov dinarjev.

IKARUSI 20. STOLETJA

Nizozemec Wim Wagenaar pozna samo eno strast: po zraku leti na »zmaju«, ki ga vleče avtomobil. Ta šport, ki se je pred kratkim pojavil v Ameriki, je zelo neva-

ren, saj je terjal že več smrtnih žrtev. Pri svojem zadnjem poletu je Nizozemec startal s piste kopališča Zandvoort ob Severnem morju. Začetek je bil odličan: pri višini 16 metrov je Wagenaar lepo »drsel« po zraku. Zato je naslednji dan povabil predstavnike tiska, da bi jim pokazali svojo umetnost letenja. Na noge si je privezal kotalke. potem se je privezal za avtomobil in startal. Ko pa je bil dovolj visoko v zraku, ga je nenadoma in nepričakovano zrušil močan sunek vetra, da je kot kamen padel na zemljo. Težko poško dovanega so ga odpeljali v

bolnišnico. Zanj se je najbrž ta šport končal, toda na svetu bo še vedno dovolj tovrstnik Ikarusov.

LJUBEZENSKA MATEMATIKA

Pisatelj Marcel Prévost je predlagal bralcem pariške revije nagrado tekmovanje za najboljšo opredelitev ženske.

Nagrado so podelili za tale matematični prispevek: »Ženska seštevna skrb, odštevna denar, množni neprijetnosti in deli prijatelja«.

DEKLE - ČEBELAR

V vasi blizu Kragujevca živi Ljubica Slavković. Stara je dvajset let in je daleč naokoli znana kot odlična čebelarica.

Ljubica je že kot dekletce raje opazovala čebelarje, kot da bi se igrala s punčkami in ponvicami. Rezultat je tu: Prekosila je svoje učitelje, saj danes predstavlja njen 20 panjski čebelnjak pravo šolo za čebelarje.

MODERNIZACIJA CERKVE

Anglikanski pastor Vernon Mitchell iz Norburyja v južni Angliji je svojo nedeljsko mašo solidno »moderniziral«. Medtem ko 42-letni pastor pridiga, mlada deklica v črnem trikoju »ilustrira« njegovo pridigo s pantomimami iz sodobnega življenja. Pastor meni, da bo tako privabil v cerkev zlasti več mladine. Toda on ni edini, ki uvaja »moderne« metode — v nekaj angleških cerkvah so nadomestili orgle s pravimi jazz orkestri!

OPTIMISTIČNO SPOZNANJE

Mladi kirurg se je pohvalil kolegi: — To operacijo sem opravil pravočasno. Če bi bil okleval še nekaj ur, bi pacient ozdravil tudi brez nje.

VELIKANSKA URA

Podjetje Elektroura v Pia- gi je izdelalo uro, katere številčnica ima v premeru 3 metre. Uro, ki je bila izdelana za Romunijo, bodo namestili na svetilniku v Konstanci, da bo kazala čas mor- narjem in obiskovalcem tega pristanišča.

Dve mikrozgodbi

VZGOJNA:

Bila je zelo lepa. Stale sva na visokem stolpu nad mestom. Nikjer ni bilo žive duše. Poljubil sem jo. Rekla je: »Mrzim ljudi. Vsi so licemerski, nesramni.«

Poljubil sem jo. Rekla je: »Vsi so licemerski, nesramni.« Poljubil sem jo. Rekla je: »Vsi so nesramni.«

LJUDSKE KNJIŽNICE IN BRALCI

V Češkoslovaški je trenutno več kot 13.280 ljudskih knjižnic, v katerih je vpisano 1.812.000 bralcev. V njih si letno izposodijo 43 milijonov različnih publikacij.

Razen tega imajo po mestih zelo veliko sindikalnih knjižnic. Te imajo preko milijon bralcev, ki si izposo-

MLADOST NI OVIRA

Mlada Angležinja, ki jo vidite na sliki, je s sedemnajstim leti postala ena izmed najvidnejših primabalerin angleškega kraljevskega baleta. Ko je začela vaditi balet, je bila štirinajst let stara dijakinja. Zdaj, ko je že pri vrhu svoje kariere, je še vedno dijakinja, kajti ima komaj sedemnajst let.

To je redek primer, da bi po tako kratkem času začela zavzela vrh. Toda tudi mladost ni ovira, če je tu talent.

BERNARD O ZAKONU

Neka dama je po vsej sili hotela izvedeti, kakšno mnenje ima pisatelj o zakonu. Bernard se je nekaj časa obotavljal, češ da je sam poročen. Ko pa le ni odnehal, je menil:

»Nu, če že hočete vedeti: zakon je kakor prostozidarska loža, neposvečenci ne vedo ničesar, posvečenci pa ne smejo ničesar povedati!«

»Nikarte! saj kapljice niso tako grenke.«

NAZORNOST

Nekdo je vprašal duhovnatega Bernarda:

»Ali mi lahko pojasnite, kaj je kapital, a kaj delo?«

»Zelo rad, odgovori Bernard. Posodite mi tisoč frankov, to je kapital.«

»Dobro, kaj pa je delo?«

»No, delo pa je tisto, kar boste počeli, da boste dobili denar nazaj.«

ŽELITE LEPO NAGRADO?

NAROČITE SE NA ČEŠKO-SLOVENSKE NOVICE

Podvojena volja-

PODVOJEN USPEH

Pri enajstih letih je bila Tenley Albright v postelji. Napadla jo je otroška paraliza. Vsi, pa tudi sama je mislila, da nikoli ne bo več

je že petič zaporedoma osvojila prvenstvo ZDA v umetnem drsanju, dvakrat pa je bila svetovna prvakinja.

Enako voljo je Tenley pokazala pri študiju. Navkljub drsanju, ki terja ogromno truda in je z 28. leti dokončala študij medicine. Danes je zdravnik na otroški kliniki v Bostonu.

Na gornji sliki olimpijska zmagovalka v letih 1953 in 1955, na spodnji kot zdravnica ob postelji bolnega otroka. Tudi ta otrok ima kot ona pred petnajstimi leti, otroško paralizo.

Podvojena volja — podvojen uspeh!

obula čevljev z drsalkami. To je bil njen priljubljen šport.

Ko je Tenley okrevala, je s podvojeno voljo začela trenirati. Z dvajsetimi leti

Pelikan je lepa ptica v zraku. Toda takoj ko se dotakne zemlje in stopi na svoja široka stopala, postane grotesken, nespreten, predolgga kljuna in prevelike glave. Smejejo se mu celo otroci.

Pelikan je znan iz mnogih legend in je mnogim izredna ptica, takšna, kakršno je v svojih Majskih nočeh naslikal Alfred de Musset. Pesnik je prikazal pelikana, ko ga pričakujejo mladiči, da jim bo v polnem kljunu prinesel hrano. Toda prinesel ni nič, ker je bilo morje tistega dne prazno. Bo pustil svoje mladiče, da bodo umrli od lakote? Ne. Sklenil se je »božansko žrtvovati«, z močnim kljunom je razdejal samega sebe, potem je umirajoč tožno kričnil, da so morske ptice v strahu zapustile obalo.

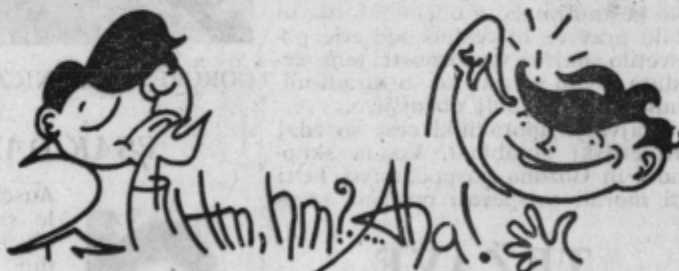
Toda v resnici se pelikan nikoli ne »odlo-

či« za takšen podvig. Nasprotno, je samoljubljen in prepušča vso skrb za mladiče samici.

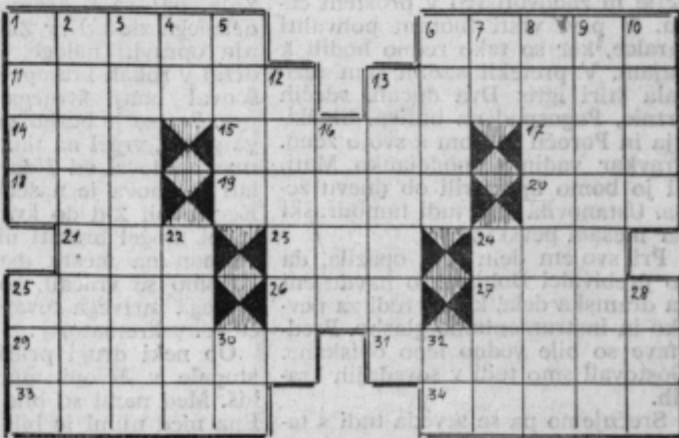
A samica? Ta je resnično požrtvovalna mati. Kadar odleti po hrano, nese s seboj mrežo — to je ogromna membrana pod kljunom, Napolni jo z ribami, ki se v času, ko prileti do gnezda, spremenijo v pravo kašo. V zvezi s tem, kako pelikan prinaša svojim mladičem hrano, so nastale mnoge legende. Da bi spraznil svoj kljun se pelikan pritiska z njim na prsa, kar daje vtis, kakor da se hoče raniti.

Samica je zelo nežna mati. Njeni trije, štirje mladiči so zelo požrešni že ko se rodijo. Da bi potešila njihovo lakoto, mora mati nenehno napolnjevati svojo naravno »torbo«. Ko postanejo mladiči sposobni, da si sami iščejo hrano, zapustijo mater, ki je tedaj že vsa izčrpana in suha kot skelet.

ZGODBA O PELIKANU

VODORAVNO: 1. Carodejni pesnik v sfirski mitologiji; 6. flamski pesnik, pristaš patriotske poezije (1804-1859); 11. nemški katoliški teolog in sociolog (Franc Ksaver); 13. indijski naslov za učnega človeka; 14. ime arabskega mogotca Sanda; 15. mesto v severni Franciji, kjer so velike ladjedelnice; 17. letovišarsko mesto pri Opatiji; 18. mir, disciplina; 19. naj-

NAVPIČNO: 1. gora na Koroskem; 2. francoski satirik in pisatelj (François); 3. star španski narodni ples; 4. okrajšava za vedica; 5. staroslovanska črka; 6. žensko ime; 7. francoski nedoločen člen; 8. predsednik Gvatemale (Fuentes Miguel); 9. vrsta smokve; 10. snov, ki se nahaja v naftnem plinu; 12. vrsta kitič; 15. sintetično tekstilno blago; 16. udruga; 17. angleški filmski re-

žiser; 24. najdaljša jugoslovanska reka; 25. grška črka; 28. ime pevca Colza; 30. kratice za ad acta. REŠITEV KRIZANKE IZ PREJSNJE STEVILKE VODORAVNO: 1. lama, 5. grozd, 10. ajvar, 11. Lesbos, 13. pult, 14. VA, 15. tona, 16. aba, 17. pisk, 19. Rim, 20. NL, 21. pionir, 22. ZO, 23. ajd, 25. Kliš, 26. let, 27. žara, 29. lk, 30. reta, 31. anilin, 33. Pjotr, 34. ameba, 35. sani.